

NVE

Begrunnelse for utredningsprogram

420 kV Sauda–Gismarvik

Sauda, Vindafjord og Tysvær kommuner i

Rogaland og Etne i Vestland

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Statnett SF
Referanse	202412920-160
Dato	13.02.2026
Ansvarlig	Ingrid Myrtveit
Saksbehandler	Ingrid Maria Bik og Anne Marte Schei

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

INNHold

1	Innledning	1
2	Statnetts melding	1
3	NVEs behandling av meldingen	2
	3.1 Høring	2
	3.2 Mottatte høringsuttalelser	3
4	NVEs vurdering av krav til utredninger	3
	4.1 Innledning	3
	4.2 Beskrivelse av planer, kart og vedlegg til konsesjonssøknaden	4
	4.3 Behovet for tiltaket	4
	4.4 Konseptvalg og tekniske og økonomiske forhold	5
5	Alternativer	6
	5.1 Transformatorstasjoner/koblingsstasjoner	6
	5.2 Statnetts meldte alternativer	6
	5.3 Nye traséalternativer som skal inngå i utredningsarbeidet	6
6	Tiltakets virkning for miljø og samfunn	26
	6.1 Generelle krav til konsekvensutredningene	26
	6.2 Arealbruk og forholdet til andre planer og verneområder	28
	6.3 Naturmangfold	29
	6.4 Landskap og visualiseringer	29
	6.5 Kulturminner og kulturmiljøer	30
	6.6 Friluftsliv	30
	6.7 Reiseliv	31
	6.8 Landbruk og andre naturressurser	31
	6.9 Forurensing	31
	6.10 Støy	32
	6.11 Klimagassutslipp	32
	6.12 Elektromagnetiske felt	32
	6.13 Skipsfart, luftfart, kommunikasjonssystemer og annen infrastruktur	33
	6.14 Naturfare og beredskap	33

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

6.15 Forholdet til grunneiere og rettighetshavere	34
6.16 Utredningskrav som ikke er inkludert i utredningsprogrammet	34
7 Oppsummering og videre behandling	41
7.1 Oppsummering	41
7.2 Videre saksbehandling	41
Vedlegg A – Høringsparter	42

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

1 Innledning

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) mottok 11. juli 2024 melding med forslag til utredningsprogram fra Statnett SF for to nye 420 kV kraftledninger mellom Sauda og Gismarvik transformatorstasjoner. Kraftledningene skal gå parallelt mellom de to transformatorstasjonene. De nye kraftledningene skal erstatte dagens 300 kV ledninger mellom Sauda og Kårstø/Håvik, og disse skal rives når de nye ledningene er satt i drift. Tiltaket berører Sauda, Vindafjord og Etne kommuner i Rogaland fylke og Etne kommune i Vestland.

I dette notatet sammenfattes og diskuteres høringsuttalelsene som har kommet inn i forbindelse med høring av Statnetts forslag til utredningsprogram. På grunnlag av innkomne uttalelser og NVEs egne vurderinger, fastsetter NVE et utredningsprogram for tiltaket. Utredningsprogrammet er utformet som et eget brev av i dag, NVE ref. 202412920-159 og bør leses i sammenheng med dette notatet.

2 Statnetts melding

Statnett skriver i meldingen at dagens 300 kV kraftledninger mellom Sauda og Kårstø/Håvik ble bygget på 1960-tallet og nærmer seg sin tekniske levetid. Kraftledningene har begrenset overføringskapasitet og må oppgraderes for å tilrettelegge for ny produksjon og nytt forbruk. Statnett ønsker derfor å bygge to nye 420 kV kraftledninger med høyere overføringskapasitet på den samme strekningen for å få bedre forsynings sikkerhet og tilrettelegge for økt forbruk og produksjon. De nye 420 kV-kraftledningene vil erstatte dagens 300 kV ledning som Statnett planlegger å rive når den nye ledningen er satt i drift. Statnett planlegger også å utvide Sauda transformatorstasjon med ett felt.

Statnetts meldte traseer er vist ved heltrukne røde streker og underalternativene er vist med rosa strek i kart 1. Dagens ledning er vist med svart strek i samme kart. Statnett har meldt følgende traseer:

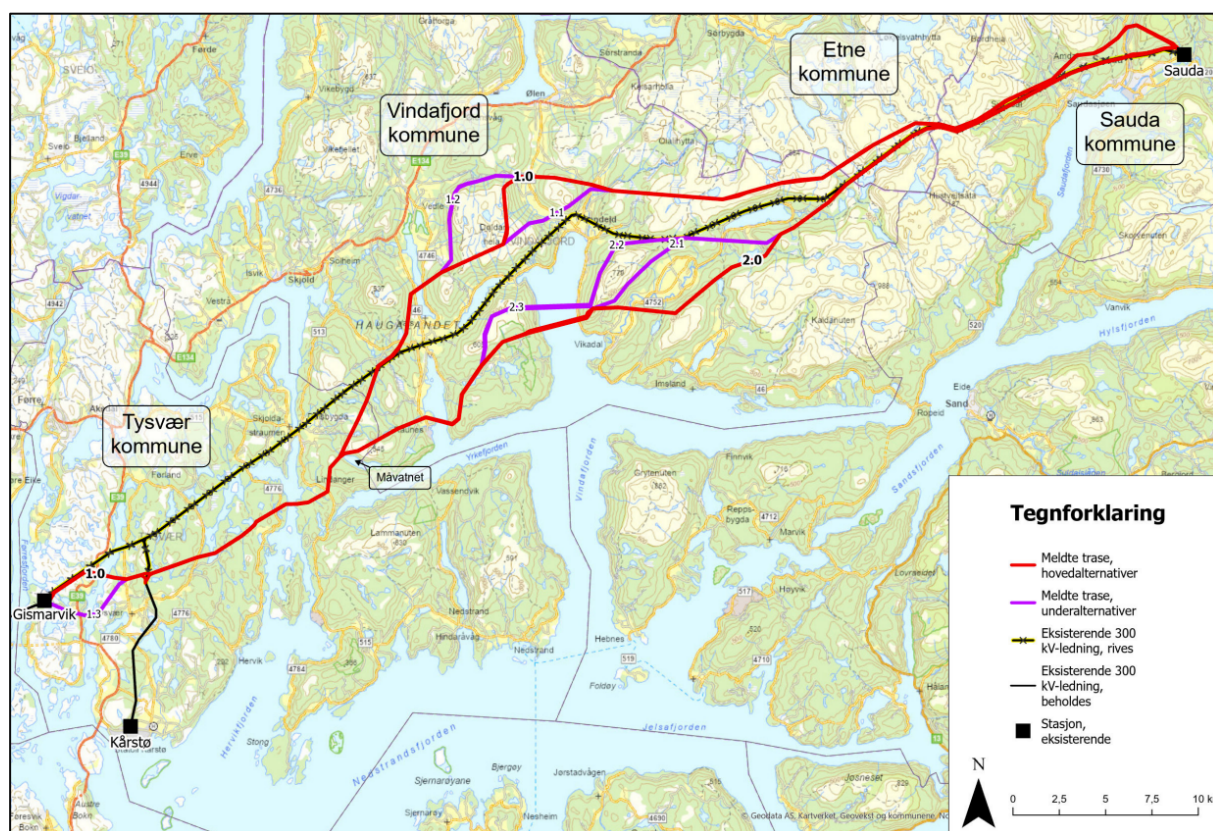
- **Alternativ 1.0** innebærer at den nye ledningen vil gå på østsiden av dagens 300 kV ledning frem til området ved Frøland der den krysser over til nordsiden av dagens 300 kV ledning. Alternativ 1.0 er 75 km lang.
- **Alternativ 1.1** går sør for Hovda/Vidhovda og krysser Sandeidvegen. Dette alternativet er et noe kortere alternativ på strekningen mellom Øyskår og Grasdalsnibbene.
- **Alternativ 1.2** innebærer at ledningen går vest for Døldarheia og går på nordsiden av Aksla før den møter alternativ 1.0 øst for Vatsvatnet.
- **Alternativ 1.3** krysser Førlandsfjorden mellom Nakkøyna og Fyllingsmyra, over til Baståsen.
- **Alternativ 2.0** går først like nord for av dagens 300 kV ledning frem til Åbødalen. Videre vestover går alternativ 2.0 sør for dagens ledning. Alternativ 2.0 ender ved Måvatn, der alternativ 1.0 går videre til Gismarvik transformatorstasjon. Alternativ 2.0 er 73 km, av dette utgjør omtrent 53 km lengden mellom Sauda transformatorstasjon og Måvatn.
- **Alternativ 2.1** går nord for Frøland mellom Stølsmarka og Hestanipen. Alternativ 2.2 går nordvest for Lysenuten mellom Eikelandstølen og Hestanipen.
- **Alternativ 2.3** krysser Sandeidfjorden lengre nord enn alternativ 2.0. Alternativ 2.3 møter alternativ 2.0 ved Vatnakvamsvatnet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE henviser til Statnetts melding for nærmere beskrivelse av de meldte traseene.

Kart 1: Oversiktskart over meldte alternativer. Rød strek viser alternativene 1.0 og 2.0. Rosa strek viser underalternativer til alternativ 1.0 og 2.0. Svart strek viser dagens 300 kV ledning som Statnett planlegger å rive. Kilde: Statnetts søknad av juli 2024.

3 NVEs behandling av meldingen

NVE vil i dette kapitlet redegjøre for vår behandling av Statnetts melding med forslag til utredningsprogram for 420 kV kraftledning fra Sauda til Gismarvik. NVE behandler saken etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger av 21. juni 2017.

3.1 Høring

NVE sendte meldingen på høring 17. februar 2025. Statnett videresendte høringsbrevet til berørte grunneiere, rettighetshavere, naboer og gjenboere den 18. februar 2025. Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden ble satt til 4. april 2025. De berørte kommunene ble bedt om å legge meldingen ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av meldingen ble kunngjort to ganger i Haugesunds avis, Ryfylke, Stavanger Aftenblad og Tysvær Bygdeblad, og publisert i Norsk lysingsblad.

Hvilke instanser som fikk meldingen på høring, framgår av vedlegg A.

NVE avholdt informasjonsmøter for representanter fra Etne kommune 10. mars 2025, Sauda kommune 11. mars 2025, Vindafjord kommune 11. mars 2025 og Tysvær kommune 12. mars 2025.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

NVE arrangerte også åpne folkemøter for alle interesserte 10. mars 2025 på Sauda klubb, 11. mars 2025 på Ølen kulturhus og 12. mars 2025 på Tysværtunet kulturhus.

3.2 Mottatte høringsuttalelser

NVE mottok totalt 133 høringsuttalelser til meldingen. Statnett kommenterte uttalelsene i brev av 6. juni 2025, NVE-ref. 202412920-146.

Mange mener at den planlagte ledningen i størst mulig grad må følge traseen til dagens ledning for å unngå å bygge ned urørt natur. Enkelte andre mener derimot at ledningen i stedet bør legges lenger vekk fra bebyggelse. Flere høringsparter, herunder Sauda kommune, viser til at Statnett også planlegger å oppgradere andre ledninger i Sauda og ber om at det blir gjennomført en felles konsekvensutredning. Flere høringsparter vil at Statnett skal utrede sjøkabel som en alternativ trasé. Temaer som går igjen hos flere høringsparter er behovet for tiltaket, landskapsvirkninger og virkninger for naturmangfold, kulturminner, kulturmiljø og friluftsliv. Flere høringsparter skriver at de har forståelse for behovet for å oppgradere kraftledningene til et høyere spenningsnivå, men de frykter store virkninger i både anleggsfase og driftsfase.

Under NVEs vurderinger har vi gjengitt de delene av uttalelsene, og Statnetts kommentarer til uttalelsene, som er relevante for vår utarbeidelse av utredningsprogram. Høringsuttalelsene og søkers kommentarer er tilgjengelige via offentlig postjournal (eInnsyn) www.einnsyn.no¹.

4 NVEs vurdering av krav til utredninger

4.1 Innledning

Utredningsprogrammet er spesifisert i et eget brev av i dag og er en arbeidsbeskrivelse av det NVE mener må utredes før Statnett kan søke om tiltaket etter energiloven, NVE-ref. 202412920-159. [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#) skal brukes som hjelpemiddel for å få nærmere veiledning om omfanget av utredninger og krav knyttet til kartkvalitet, definisjon av anleggsveier m.m. Utredningsprogrammet dekker utredningskravene etter både forskrift om konsekvensutredninger og energiloven.

NVE mener at Statnetts forslag til utredningsprogram i store trekk omfatter alle standard utredningskrav som NVE stiller i slike saker. De danner dermed et godt utgangspunkt, og dekker også flere av innspillene som har kommet inn. NVE bemerker at enkelte temaer er mer detaljert spesifisert i det fastsatte utredningsprogrammet.

NVE mottok i høringen innspill høringspartene mener må tas hensyn til i utredningene, herunder metoder, datakilder, temaer og traseer. Mange av høringspartene nevner også spesielle lokale forhold og verdier innenfor temaer som naturmangfold, friluftsliv, kulturminner og landbruk de mener det blir viktig å inkludere i de kommende konsekvensutredningene. NVE bemerker at mye av det høringspartene er opptatt av allerede ligger inne i standardkravene som stilles til konsekvensutredningene.

¹ <https://www.einnsyn.no/saksmappe?id=http%3A%2F%2Fdata.einnsyn.no%2Fnoark4%2FSaksmappe--970205039--12920--2024>

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE understreker også at Statnett har fått alle høringsuttalelser tilsendt, og forutsetter at de legger informasjon om viktige lokale forhold som tas opp i uttalelsene til grunn som en del av kunnskapsgrunnlaget for konsekvensutredningene. NVE registrerer at Statnett planlegger å benytte ekstern konsulent til å gjennomføre konsekvensutredningene for miljø og samfunn. NVE stiller derfor krav om at Statnett videreformidler relevant og viktig informasjon, eksempelvis om hekkeplasser og lignende, som ekstern konsulent må ta hensyn til i konsekvensutredningene som ikke utføres av Statnett selv.

NVE vil i de påfølgende kapitlene nærmere beskrive utredningskravene vi stiller med utgangspunkt i innspillene som kom inn i høringen. De påfølgende kapitlene bygger på disposisjonen i utredningsprogrammet. For en fullstendig liste over alle utredningskravene vi stiller, henviser vi til selve utredningsprogrammet.

4.2 Beskrivelse av planer, kart og vedlegg til konsesjonssøknaden

Etne kommune mener at rivingen av dagens 300 kV ledning må omtales i utredningene og at det må stilles krav til grundig opprydding ved alle mastepunkter i samråd med berørte grunneiere. Enkelte grunneiere har bedt om at det stilles lignende krav. NVE bemerker at det er konsesjonspålagt å rive anlegg med anleggskonsesjon, og at Statnett derfor i søknaden må oppgi hvilke eksisterende anlegg de planlegger å rive.

Videre stiller NVE krav om at Statnett skal beskrive de elektriske anleggene og nødvendige permanente og midlertidige hjelpeanlegg som bygg, veier og riggplasser. Både vurderte og omsøkte alternativer skal beskrives og vises på kart. Statnett skal også gi en overordnet beskrivelse av anleggsarbeidene, herunder behov for transport langs offentlige og private veier/traseer, kraftledningstraseer og ev. bruk av havner. Statnett skal også beskrive forventet tidsplan for gjennomføring av tiltakene.

Kapittel 2 Beskrivelse av planlagte anlegg i [NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#) skal brukes som hjelpemiddel for å få nærmere veiledning om omfanget av utredninger og krav knyttet til beskrivelse av anleggene.

Som det framgår av kravene i veilederens kapittel 2, skal Statnett redegjøre for typer materialer som planlegges brukt, herunder hvordan tiltaket planlegges for å redusere klimagassutslipp fra materialer og anleggstransport.

NVE krever at Statnett skal utarbeide nødvendige kart, situasjonsplaner, visualiseringer og tegninger og andre vedlegg i tråd med veilederens krav til vedlegg til søknaden.

4.3 Behovet for tiltaket

Flere høringsparter etterlyser nærmere beskrivelse og informasjon om behovet for tiltaket. Einar Heskja viser til at Statnett skriver i meldingen at det er et stort kraftbehov på Haugalandet, uten at de konkretiserer dette. Andre viser til at Statnett allerede har fått konsesjon til en ny ledning mellom Blåfalli og Gismarvik transformatorstasjoner, og at de også planlegger å oppgradere forbindelsen mellom Blåfalli og Sauda transformatorstasjoner. Høringspartene etterlyser vurderinger av om det da også er behov for to parallelle kraftledninger mellom Sauda og Gismarvik transformatorstasjoner, eller om det er tilstrekkelig med én kraftledning på denne strekningen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE påpeker at behovet for å gjøre tiltak er et sentralt tema i konsesjonsbehandlingen, og vi stiller krav om at dette skal utredes. Vurderingene skal gjøres med utgangspunkt i dagens situasjon, framtidig utvikling og konsekvenser i fravær av tiltak. Utredningen av behovet skal ta utgangspunkt i kravene i kapittel 3 «Behovet for å gjøre tiltak» i NVEs veileder for konsesjonssøknad nettanlegg, NVEs veileder for samfunnsøkonomisk analyse av netttiltak og de krav som framgår av utredningsprogrammet.

Offshore Norge og Equinor etterlyser en begrunnelse for hvorfor strekningen mellom Gismarvik og Kårstø stasjon ikke er en del av meldingen. Equinor skriver at de mener at det ville vært rasjonelt å melde spenningsoppgradering av strekningen mellom Gismarvik og Kårstø også. Statnett svarer at de vurderer at det ikke er behov for å reinvestere og oppgradere spenningsnivået på denne strekningen enda. NVE har ingen kommentarer til dette.

4.4 Konseptvalg og tekniske og økonomiske forhold

Mange høringsparter mener at virkninger for miljø og samfunn også må inngå i de samfunnsøkonomiske vurderinger, og flere skriver at samfunnsøkonomi er mer enn hva som kan måles i krone og øre. NVE viser i den sammenheng til at ikke-prissatte virkninger, som virkninger for naturmangfold, skal inngå i de samfunnsøkonomiske vurderingene som Statnett må legge frem i søknaden.

NVE stiller krav om at det må gjøres en samfunnsøkonomisk vurdering av konsepter med utgangspunkt i kapittel 4 «Samfunnsøkonomisk vurdering og tekniske forhold» i NVEs veileder for konsesjonssøknad nettanlegg, NVEs veileder for samfunnsøkonomisk analyse av netttiltak, og de kravene som framgår av utredningsprogrammet. Dette innebærer blant annet å beskrive nullalternativet og alternative konsepter, vurdere prissatte og ikke-prissatte virkninger, usikkerhet og gi en begrunnet anbefaling. Det skal også gis en teknisk og økonomisk vurdering av ulike alternativer innenfor valgt konsept.

NVE registrerer at Statnett i meldingen opplyser at tiltaket flere steder vil kreve omlegging av regional- og distribusjonsnett. Eksempelvis for Fagnes regionalnett og for produksjonsforbindelse til Tysvær Vindpark. NVE bemerker at virkninger som følge av utløsende investeringer hos andre nettselskaper som hovedregel bør inkluderes i den samfunnsøkonomiske analysen, slik som presisert i NVEs veileder for samfunnsøkonomiske analyser av netttiltak.

NVE registrerer at Statnett i kapittel 2 i meldingen viser til at utredninger av behovet, muligheter og anbefalinger bygger på områdeplan for Bergen og Haugaland fra 2022. NVE viser til at Statnett i november 2024 publiserte en oppdatert versjon av områdeplanen for dette området. NVE bemerker at de samfunnsøkonomiske vurderingene i konsesjonssøknaden kan bygge på tidligere gjennomførte analyser. Samtidig kan utviklingen i sentrale forutsetninger, herunder utvikling i forbruk siden analysene ble gjennomført, ha betydning for både behovet for å gjøre tiltak og anbefalingene i tidligere utredninger. Sannsynligheten for dette øker jo lenger det er siden utredningen ble gjennomført. Statnett må derfor i konsesjonssøknaden beskrive utviklingen i sentrale forutsetninger som anbefalingene i de tidligere analysene bygger på, og vurdere om konklusjonene fra de tidligere utredningene fremdeles står seg. NVE bemerker at dette ikke nødvendigvis innebærer at tidligere analyser må gjennomføres på nytt i sin helhet.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

5 Alternativer

Statnetts meldte traséalternativer er vist med rød og rosa streker i Kart 1. I høringen av meldingen har NVE mottatt innspill på de foreslåtte løsningene, i tillegg til forslag til justeringer av meldte traseer og nye traseer. I kapittel 5.3 redegjør NVE for hvilke traseer Statnett skal utrede videre. NVE presiserer at Statnett ikke må søke om alle de traseene vi krever utredet. Statnett må selv avgjøre og begrunne traseene de søker om. Dersom noen av alternativene som skal utredes vurderes å ha store så ulemper at de ikke er realistiske, kan disse tas ut av det videre utredningsarbeidet. Statnett må da begrunne hvorfor de ikke ønsker å søke om disse traseene.

Hvilke alternativer som ikke er inkludert i utredningsprogrammet, og NVEs begrunnelse av dette, er beskrevet i kapittel 6.16.

5.1 Transformatorstasjoner/koblingsstasjoner

NVE bemerker at Statnett skriver i meldingen at det blir behov for å utvide Sauda transformatorstasjon i sørvestlig retning av stasjonen. NVE krever at oppgraderinger eller ombygging av eksisterende transformatorstasjoner/koblingsstasjoner eller bygging av nye transformatorstasjoner/koblingsstasjoner som følge av tiltaket, skal utredes og inngå som en del av søknaden.

5.2 Statnetts meldte alternativer

NVE registrerer at det er delte meninger om alternativene Statnett har foreslått. NVE mener derfor at det er fornuftig å utrede konsekvensene av disse nærmere før alternativer legges bort. NVE vil derfor stille krav i utredningsprogrammet om at Statnetts meldte alternativ 1.0, 1.1, 1.2, 1.3, 2.0, 2.1, 2.2 og 2.3 utredes nærmere.

5.3 Nye traséalternativer som skal inngå i utredningsarbeidet

NVE har i høringen mottatt innspill til nye traseer eller justeringer av de meldte traseene. Nedenfor fremgår hvilke nye traséalternativer Statnett skal utrede. De nye traséalternativene er også oppsummert i Tabell 1 under.

Tabell 1: Oversikt over nye traséalternativer som skal inngå i utredningsarbeidet.

Innspill	Høringspart	Kommune
Parallellføring av 420 kV Sauda–Blåfalli og 420 kV Sauda–Gismarvik	Flere høringsparter	Sauda kommune
Justering av alternativ 1.0 ved Åbødalen	Håvard Lunde, Sonja Lunde, Egil Espeland, Gaute Ø. Hansen, Steinar Espeland og Gita Espeland	Sauda kommune
Justering av trasé ved Hovås i Sauda kommune	Ole Håkon Hovland	Sauda kommune

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Justering av alternativ 2.0 øst for Svartavatnet på grensa mellom Sauda og Etne kommuner	Nordre Bjørndalen Beitelag	Sauda og Etne kommuner
Justering av alternativ 1.0 ved Bjørndalsvø	Nordre Bjørndalen Beitelag	Etne kommune
Justering av trasé i Etnefjella	Kristian Silde	Etne kommune
Bygge nærmere eksisterende trasé i Bjørndalen	Etne kommune	Etne kommune
Alternativ trasé gjennom Bjørndalen	Nordre Bjørndalen Beitelag	Etne kommune
Justering av trasé 2.0 over Nordre Bjørndalsvatnet og Botnavatnet	Nordre Bjørndalen Beitelag	Etne og Vindafjord kommuner
Alternativ trasé over regulerte vann - Hardeland kraftverk	John Erling Nordbø	Etne og Vindafjord kommuner
Alternativ trasé nord for Flotavatnet i Etne kommune	Nordre Bjørndalen Beitelag	Etne og Vindafjord kommuner
Justering av trasé ved Fjellgardsvatnet	John Erling Nordbø	Vindafjord kommune
Ny trasé mellom alternativ 1.0 og 2.1 – «alternativ 2.4»	Vindafjord kommune	Vindafjord kommune
Ny trasé mellom Hovda og Vihovda – «alternativ 1.4»	Vindafjord kommune	Vindafjord kommune
Justering av fjordspenn over Sandeidfjorden	Christian Skartland Eikeland	Vindafjord kommune
Justering av fjordspenn over Vatsfjorden - «alternativ 2.5»	Vindafjord kommune	Vindafjord kommune
Justering av alternativ 1.0 ved Nedre Vats/Kårhus	Espen Aaserød	Vindafjord kommune
Justering av trasé for å unngå Slettafjellet og Gjerdesvatnet	Grunneiere ved Gjerdesvatnet	Tysvær kommune
Justering av fjordspenn over Skjoldafjorden	Magne Valen med flere andre gårdeiere på Lindanger	Tysvær kommune
Justering av traseen ved Ramskardvatnet og Gåsavatnet	Anne Birgitte Rokstad Nordgård og Anders Hettervik Nordgård	Tysvær kommune

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Justering av fjordspenn over Førlandsfjorden	Lars Tønnesen	Tysvær kommune
Parallellføring av 420 kV Sauda–Gismarvik og 420 kV Blåfalli–Gismarvik		Tysvær kommune

5.3.1 Parallellføring av 420 kV Sauda–Blåfalli og 420 kV Sauda–Gismarvik

NVE har mottatt høringsinnspill fra flere som mener at Statnett bør se på muligheten for å parallellføre kraftledningene som skal gå mellom Sauda og Blåfalli transformatorstasjoner og mellom Sauda og Gismarvik transformatorstasjoner. Statnett skriver i sine høringsinnspill at de arbeider med samlokalisering av traseene. NVE ber Statnett utrede muligheten for parallellføring av nevnte ledninger ut fra Sauda transformatorstasjon og så langt som det er hensiktsmessig.

5.3.2 Justering av alternativ 1.0 ved Åbødalen

Håvard Lunde, Sonja Lunde, Egil Espeland, Gaute Ø. Hansen, Steinar Espeland og Gita Espeland har sendt inn et felles høringsinnspill. De viser til at Statnett ser på muligheten for å justere traseen for den nye kraftledningen mellom Sauda og Blåfalli, for å parallellføre den med Sauda–Gismarvik alternativ 1.0 i området ut fra Sauda transformatorstasjon i området ved Espeland. Dette innebærer at det blir tre parallelle kraftledninger i området.

De skriver at alternativ 1.0 i meldingen vil gi negative konsekvenser for jordbruk, skogbruk og naturmangfold blant annet fordi det vil fragmentere områdene. De foreslår derfor et nytt alternativ der kraftledningene går over Åbødalen, for å ta hensyn til innmark, skog og naturmangfold.

Grunneierne har tidligere vært i dialog med Statnett om justering av traseen, og Statnett har da uttalt at spennet over Åbødalen, som grunneierne foreslår, vil bli om lag 1,4 km langt og nok må bygges med fjordspennmaster. De bemerker at alternativet vil medføre at det ikke vil bli master nede i dalen. Samtidig understreker de at korridoren på ledningen vil bli mye bredere, muligens om lag 80 meter. Statnett ønsker derfor ikke å gå videre med det foreslåtte alternativet med luftspenn over Åbødalen, men skriver de vil se videre på andre muligheter for å justere alternativ 1.0 for å redusere de negative virkningene grunneierne tar opp. NVE er enig med Statnett at det ikke er fornuftig å utrede et alternativ med fjordspennmaster over Åbødalen, men vi stiller krav om at Statnett ser på andre muligheter for å justere alternativ 1.0 for å redusere de negative virkningene grunneierne nevner i sine uttalelser.

5.3.3 Justering av trasé ved Hovås i Sauda kommune

Ole Håkon Hovland har sendt inn to forslag til justeringer av kraftledningene ved Hovås i Sauda kommune, som vist med grønne og røde streker i Kart 2. Han ber om at alternativene hans vurderes fordi disse vil redusere konsekvensene for natur, miljø og gårdsdrift sammenlignet med Statnetts meldte alternativer.

Forslaget med grønne streker vil føre til mindre behov for skogrydding, i tillegg til at området preges av fast grunn så fundamentering blir enklere her enn ved Statnetts foreslåtte alternativer som går gjennom myr, og fordi traseen ligger tett på eksisterende traktorvei.

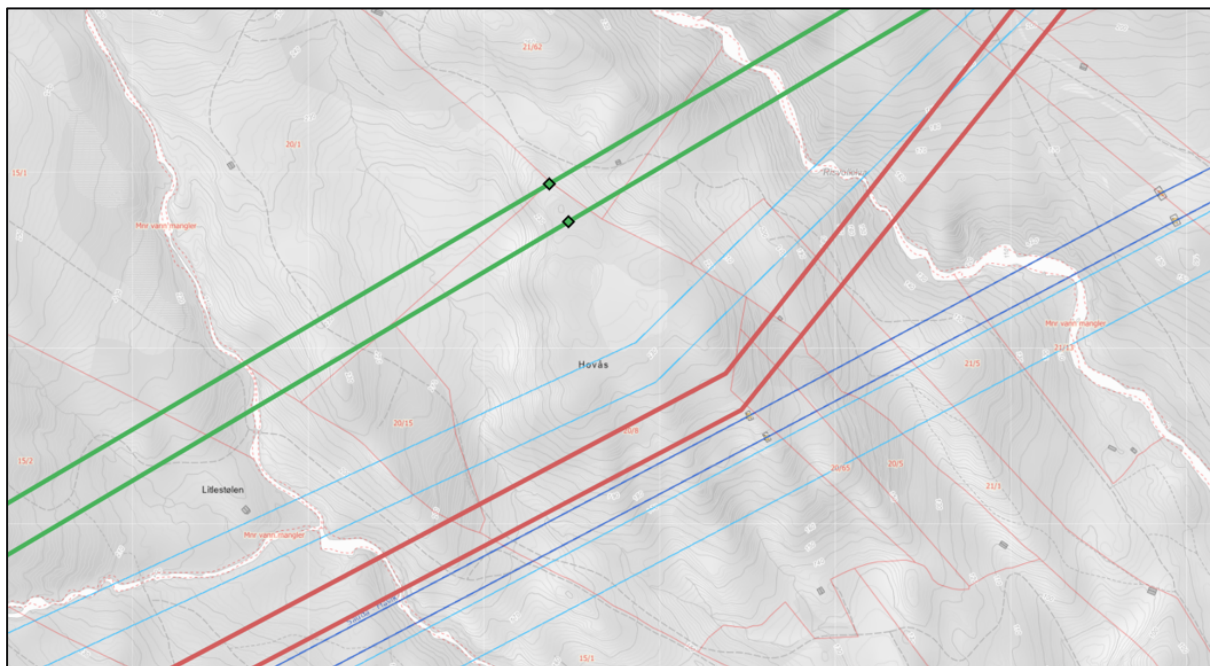

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Forslaget med røder streker vil gå utenom områder med gammel skog og myr, og kraftledningen vil gå tett på en eksisterende kjerreveg som kan settes i stand til ATV-bruk.

Statnett kommenterer at innspillet tas til orientering, og at de vil se på muligheten for justering som foreslått i høringsinnspillet. NVE ber Statnett utrede justeringene, som beskrevet i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-98.

Kart 2: Forslag til justering av trasé vist med grønn strek og rød strek. Lyseblå streker viser Statnetts meldte alternativer og mørkeblå strek viser eksisterende kraftledningstrasé mellom Sauda og Håvik/Kårstø. Kilde: Ole Håkon Hovland sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-98.

5.3.4 Justering av alternativ 2.0 øst for Svartavatnet på grensa mellom Sauda og Etne kommuner

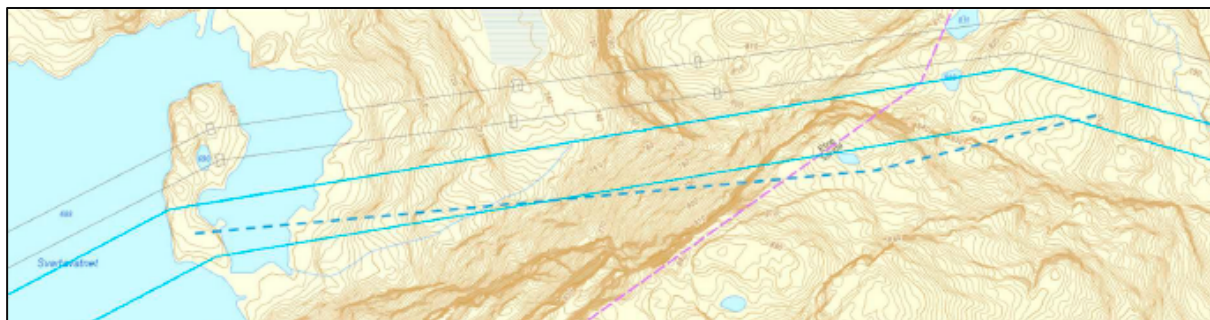
Nordre Bjørndalen Beitelag har sendt inn høringsinnspill på vegne av sine medlemmer. De har sendt inn flere forslag til justeringer av Statnetts meldte traseer. Det tredje forslaget deres er vist i kart 3. De begrunner forslaget med at kraftledningen vil gå i et mindre ulendt og bratt terreng, og mener dette er mer teknisk gjennomførbart.

Statnett har ikke uttalt om forslaget er teknisk gjennomførbart eller om det får virkninger for andre temaer. NVE ber derfor Statnett utrede nye trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-62.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

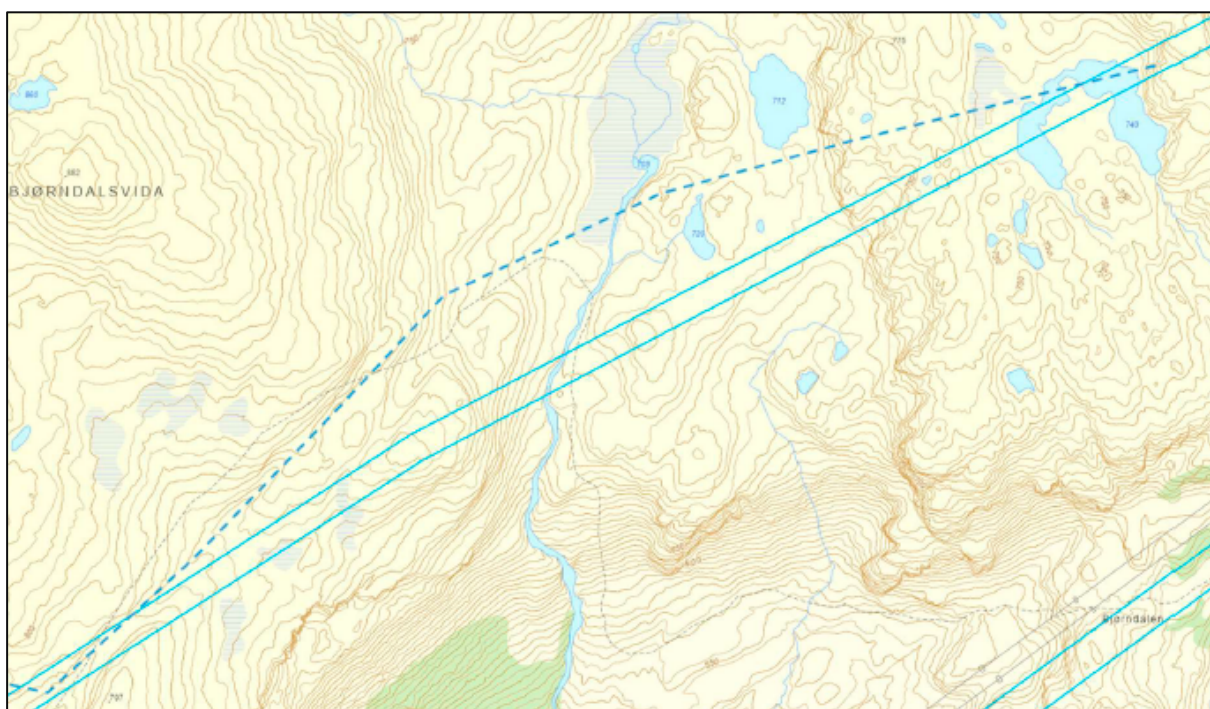

Kart 3: Foreslått justering av alternativ 2.0 i Etne kommune markert med stiplet strek. Heltrukken lyseblå strek viser Statnetts meldte traseer. Kilde: Nordre Bjørndalen beitelag sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-62.

5.3.5 Justering av alternativ 1.0 ved Bjørndalsvåi

Nordre Bjørndalen Beitelag har sendt inn høringsinnspill på vegne av sine medlemmer. De har sendt inn flere forslag til justeringer av Statnetts meldte traseer. Det første forslaget er en justering av alternativ 1.0 ved Bjørndalsvåi, som vist med stiplet strek på kart 4. Forslaget går nede i et dalføre og vil være mindre synlig i området enn Statnetts alternativ 1.0.

Statnett har ikke uttalt om forslaget er teknisk gjennomførbart eller om det får virkninger for andre temaer. NVE ber derfor Statnett utrede nye trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-62.

Kart 4: Foreslått justering av alternativ 1.0 (heltrukken strek) vist med stiplet strek. Kilde: Nordre Bjørndalen beitelag sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-62.

5.3.6 Justering av trasé i Etnefjella

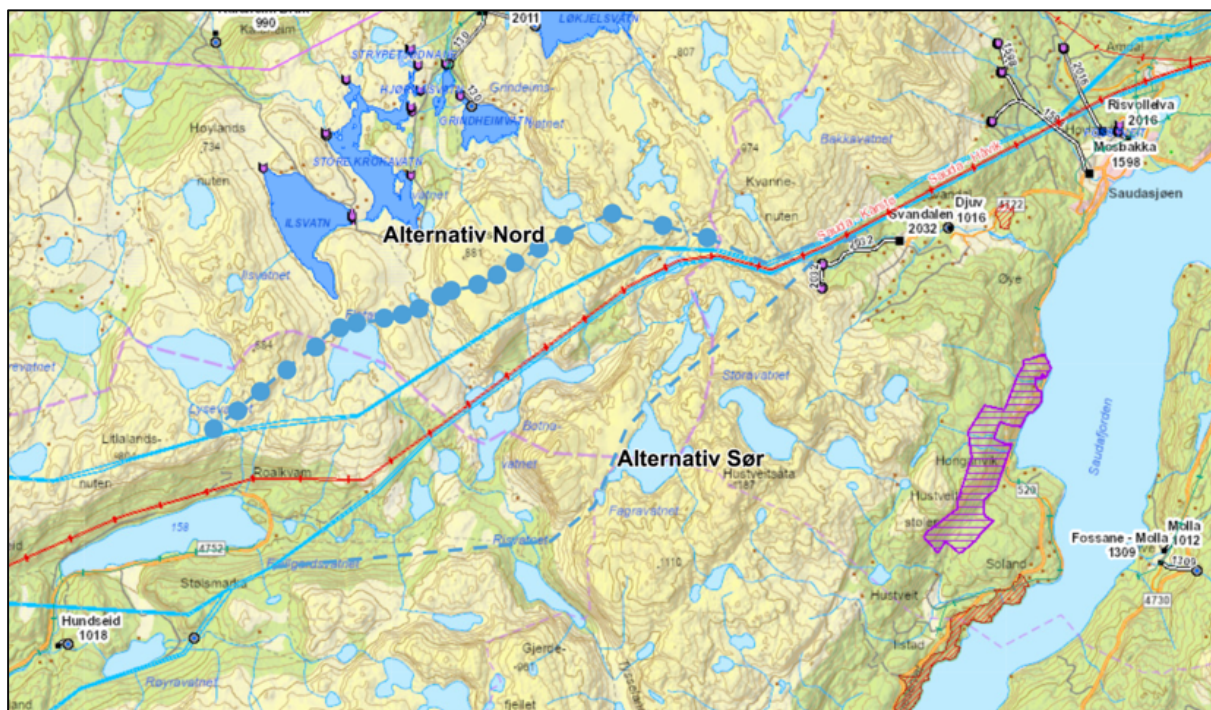
Kristian Silde har tegnet inn to ulike traséforslag over Etnefjella. Traseene er illustrert i kart 5. Traseen kalt alternativ sør er markert med blå stiplet strek, og traseen kalt alternativ nord er

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

markert med blå prikker. Statnett har tatt innspillet til orientering. NVE ber Statnett vurdere muligheten for de foreslåtte traseene, som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-20.

Kart 5: Forslag til alternative traseer i Etnefjella. Kilde: Kristian Silde sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-20.

5.3.7 Bygge nærmere eksisterende trasé i Bjørndalen

Etne kommune ber Statnett se på muligheten for å bygge ny kraftledning nærmere eksisterende kraftledning gjennom Bjørndalen for å unngå nye ledninger i høyfjellet. Etne kommune viser til at Statnett mener det er for trangt å bygge nye kraftledninger tett på de gamle, men de ber Statnett se på muligheten for å benytte alternative master som gir smalere byggeforbudsbelte eller gjenbruke eksisterende trasé.

Statnett har tatt innspillene til orientering, men ikke kommentert på om det er teknisk gjennomførbart. NVE ber derfor Statnett se på muligheten for å bygge ny ledning nærmere eksisterende ledning ved bruk av andre mastetyper.

5.3.8 Alternativ trasé gjennom Bjørndalen

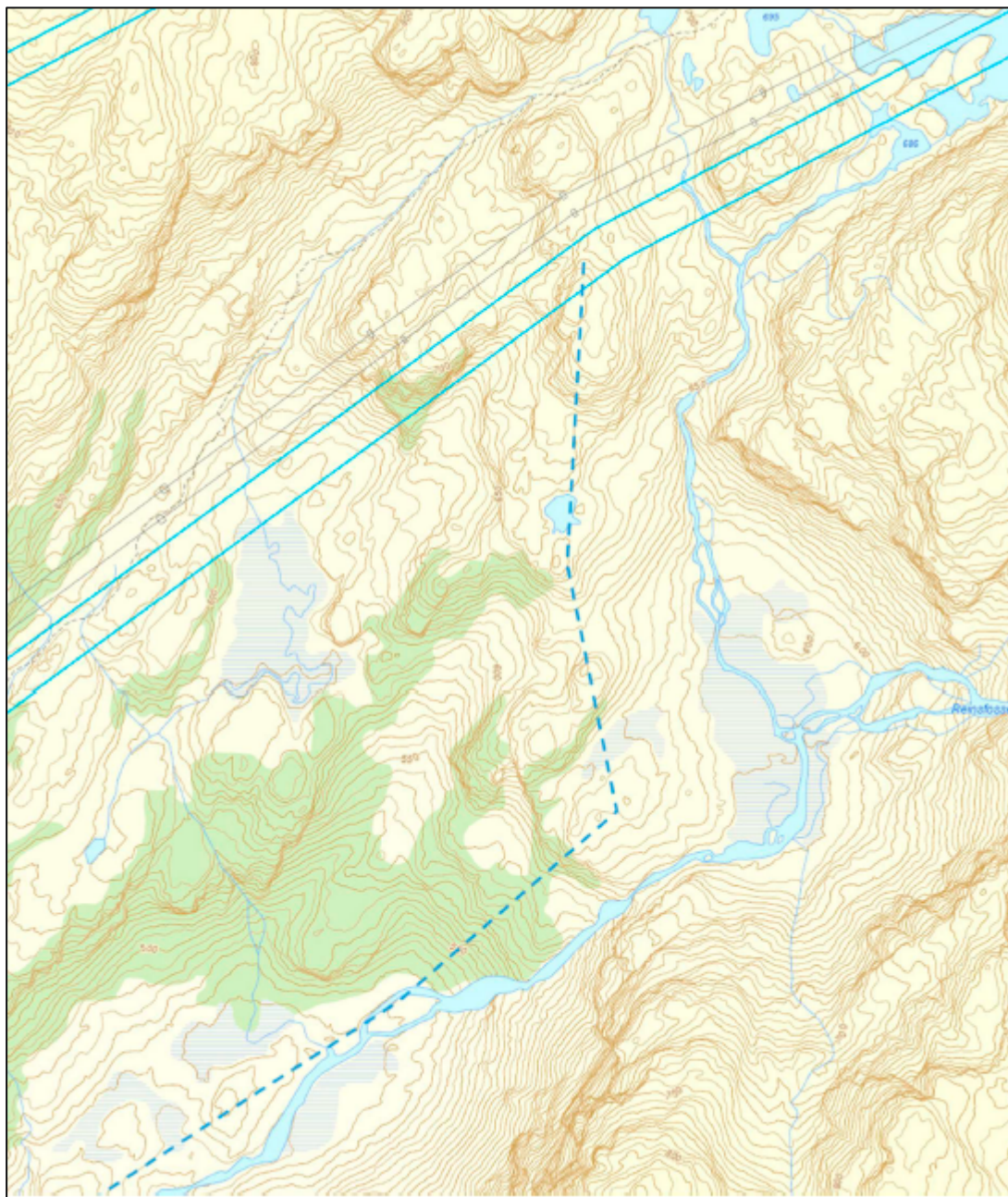
Nordre Bjørndalen Beitelag har sendt inn høringsinnspill på vegne av sine medlemmer. De har sendt inn flere forslag til justeringer av Statnetts meldte traseer. Det fjerde forslaget deres er vist med stiplede streker i kart 6, kart 7 og kart 8 (fra nordøst mot sørøst). Bakgrunnen for forslaget er å unngå nærføring til stolene i området. Traseen går sørover, vest for Svartavatnet, og vinkler sørvest langs et elveleie ned mot Nordre Bjørndalsvatnet. Traseen krysser over Nordre Bjørndalsvatnet og østover mot Lasaretneset. Videre går traseen sørover langs Botnaelva før den vinkler vestover over en holme i Botnavatnet og videre opp i Tindafjordingen, hvor traseen møter Statnetts meldte alternativ 2.0.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statnett har ikke uttalt om forslaget er teknisk gjennomførbart eller om det får virkninger for andre temaer. NVE ber derfor Statnett utrede nye trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-62.

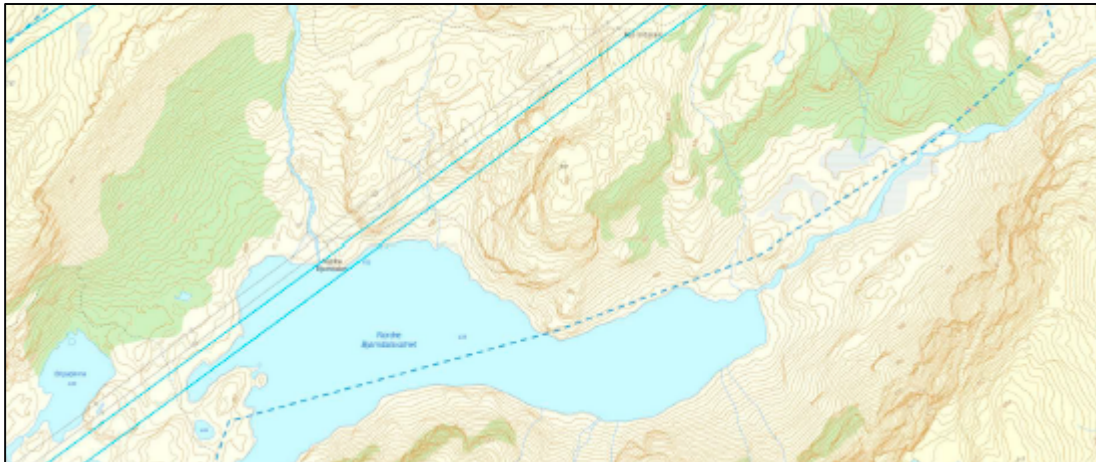

Kart 6: Foreslått alternativ til Statnetts meldte alternativ 2.0 i Bjørndalen markert med stiptet strek. Heltrukken lyseblå strek viser Statnetts meldte traséer. Kilde: Nordre Bjørndalen beitelag sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-62.

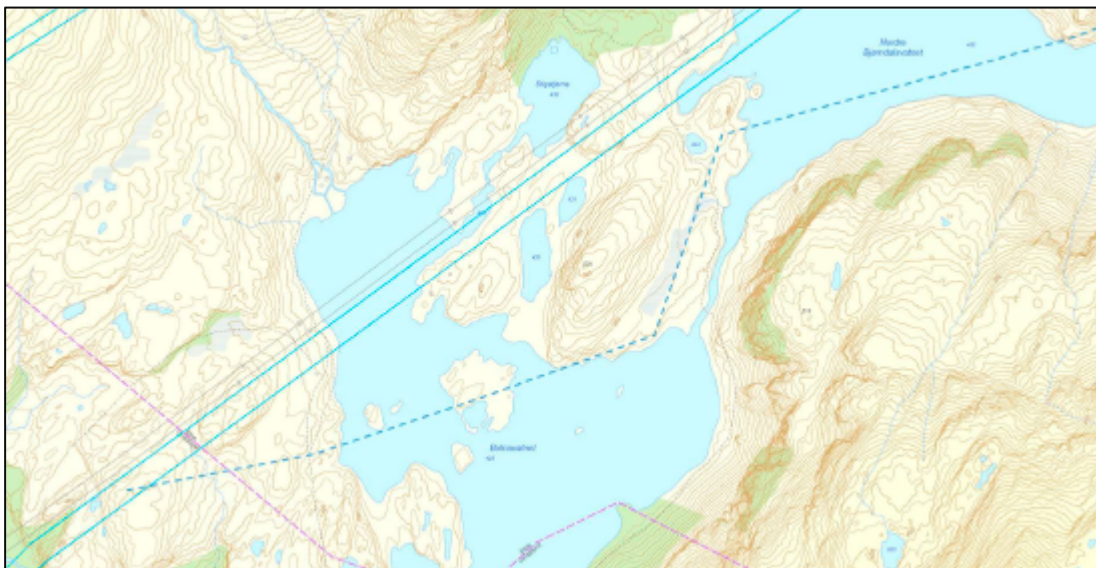

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 7: Foreslått alternativ til Statnetts meldte alternativ 2.0 i Bjørndalen markert med stiplet strek. Heltrukken lyseblå strek viser Statnetts meldte traseer. Kilde: Nordre Bjørndalen beitelag sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-62.

Kart 8: Foreslått alternativ til Statnetts meldte alternativ 2.0 i Bjørndalen markert med stiplet strek. Heltrukken lyseblå strek viser Statnetts meldte traseer. Kilde: Nordre Bjørndalen beitelag sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-62.

5.3.9 Justering av trasé 2.0 over Nordre Bjørndalsvatnet og Botnavatnet

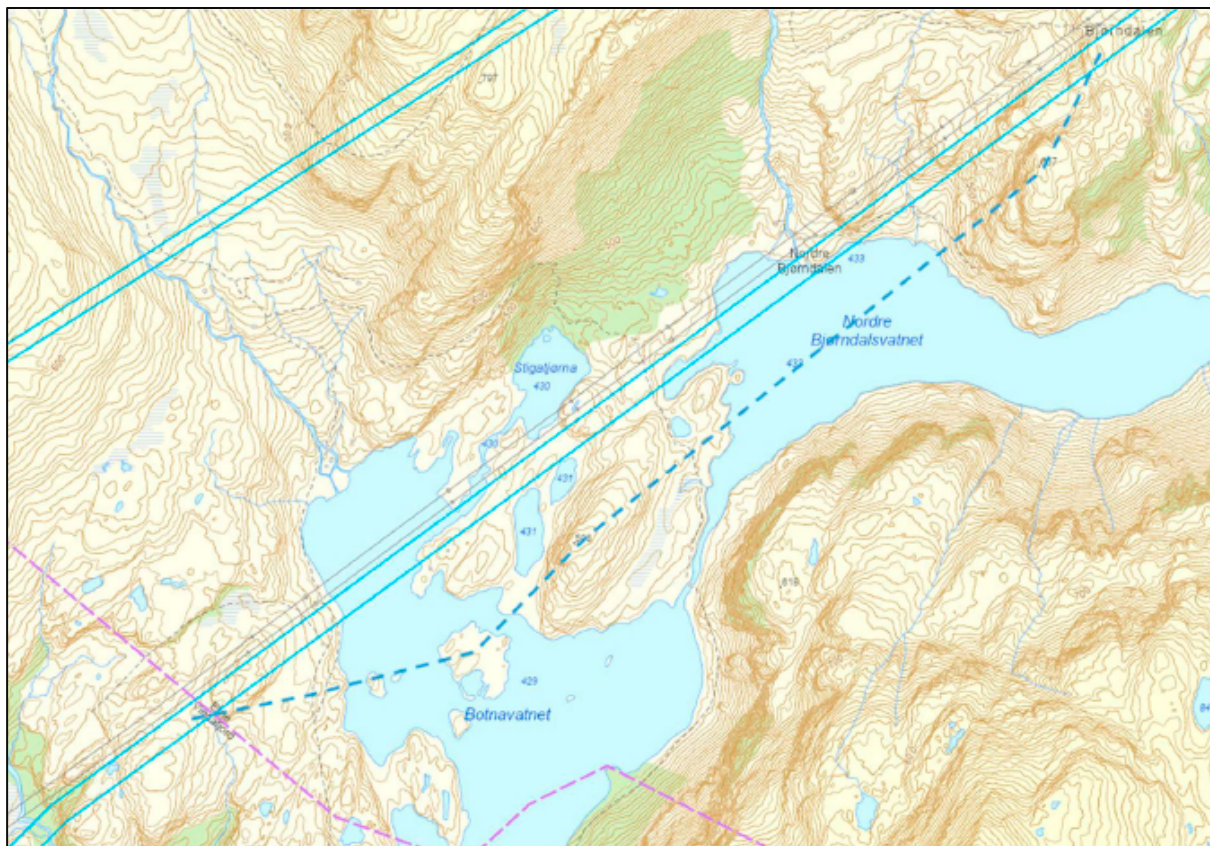
Nordre Bjørndalen Beitelag har sendt inn høringsinnspill på vegne av sine medlemmer. De har sendt inn flere forslag til justeringer av Statnetts meldte traseer. Det femte forslaget deres er vist med stiplede streker i kart 9. Forslaget vil redusere konflikt med eksisterende hytter i området. Traseen går fra Statnetts foreslåtte alternativ 2.0 og sørvest over Geitanuten, og i et langt spenn over Nordre Bjørndalsvatnet mot Nonshaug, og videre til en holme i Botnavatnet, før traseen igjen møter alternativ 2.0 på kommunegrensa mellom Etne og Vindafjord.

Statnett har ikke uttalt om forslaget er teknisk gjennomførbart eller om det får virkninger for andre temaer. NVE ber derfor Statnett utrede nye trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-62.

NVE

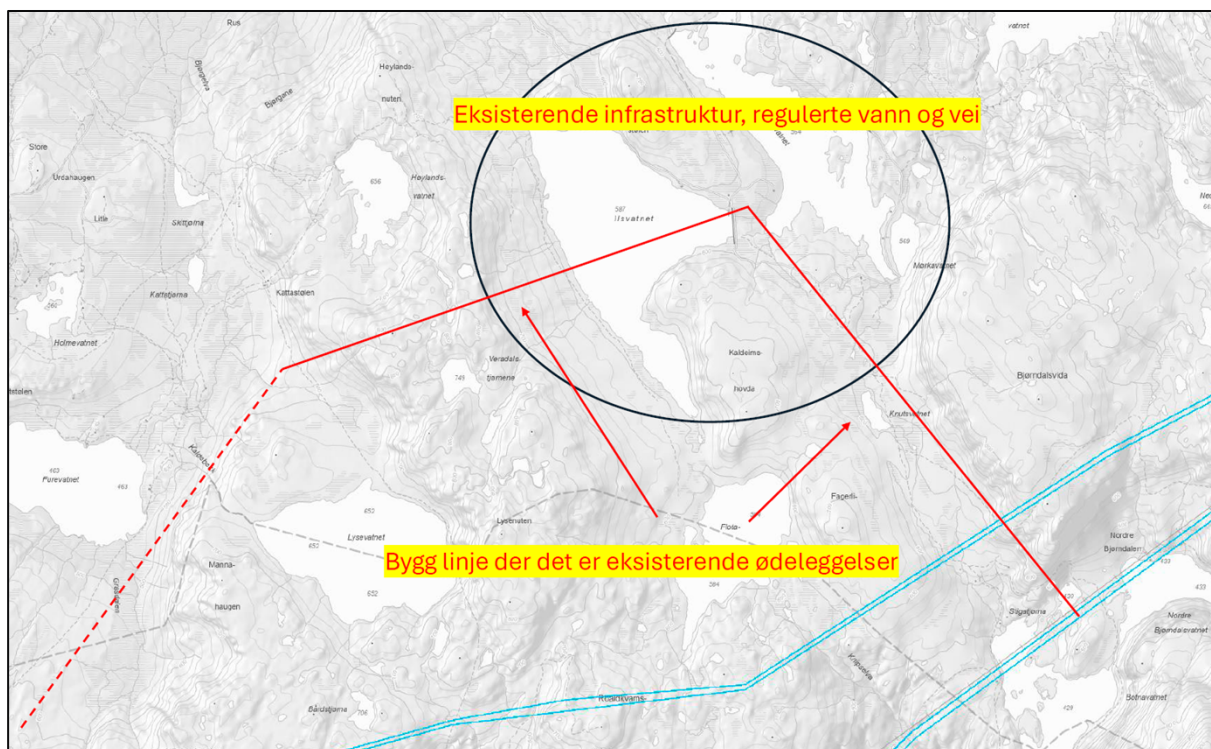
Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 9: Foreslått justering av alternativ 2.0 over Nordre Bjørndalsvatnet og Botnavatnet i Etne kommune markert med stiplet strek. Heltrukken lyseblå strek viser Statnetts meldte traseer. Kilde: Nordre Bjørndalen beitelag sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-62.

5.3.10 Alternativ trasé over regulerte vann - Hardeland kraftverk

John Erling Nordbø foreslår å legge kraftledningstraseen over områder som allerede er utbygget. Han har tegnet inn et forslag som er vist med rød strek på kart 10. Statnett har tatt innspillet til orientering, men ikke sagt noe om forslaget er teknisk gjennomførbart. NVE ber derfor Statnett utrede ny trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-38.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 10: Forslag til ny trasé over regulerte vann tilknyttet Hardeland kraftverk. Kilde: John Erling Nordbø sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-38.

5.3.11 Alternativ trasé nord for Flotavatnet i Etne kommune

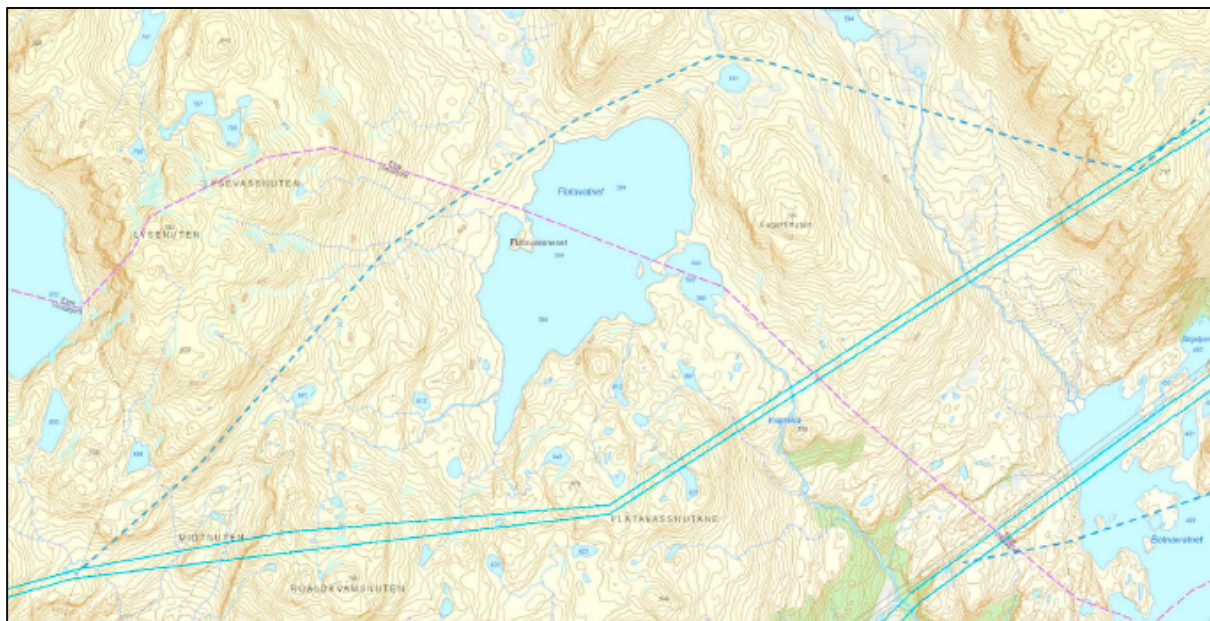
Nordre Bjørndalen Beitelag har sendt inn høringsinnspill på vegne av sine medlemmer. De har sendt inn flere forslag til justeringer av Statnetts meldte traseer. Det andre forslaget deres er vist i Kart 11, og alternativet går lenger ned i terrenget og lenger vekk fra stølsbuer enn Statnetts meldte alternativ 1.0. Alternativet går nordvest ned mot Austmannsbrekko, mot Heitahålo og vinkler sørvestover, på nordsiden av Flåtvatnet, og videre nord for Roaldskvamsnuten.

Statnett har ikke uttalt om forslaget er teknisk gjennomførbart eller om det får virkninger for andre temaer. NVE ber derfor Statnett utrede nye trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-62.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 11: Foreslått alternativ trasé nord for Flåtavatnet i Etne kommune markert med stiplet strek. Heltrukken lyseblå strek viser Statnetts meldte traseer. Kilde: Nordre Bjørndalen beitelag sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-62.

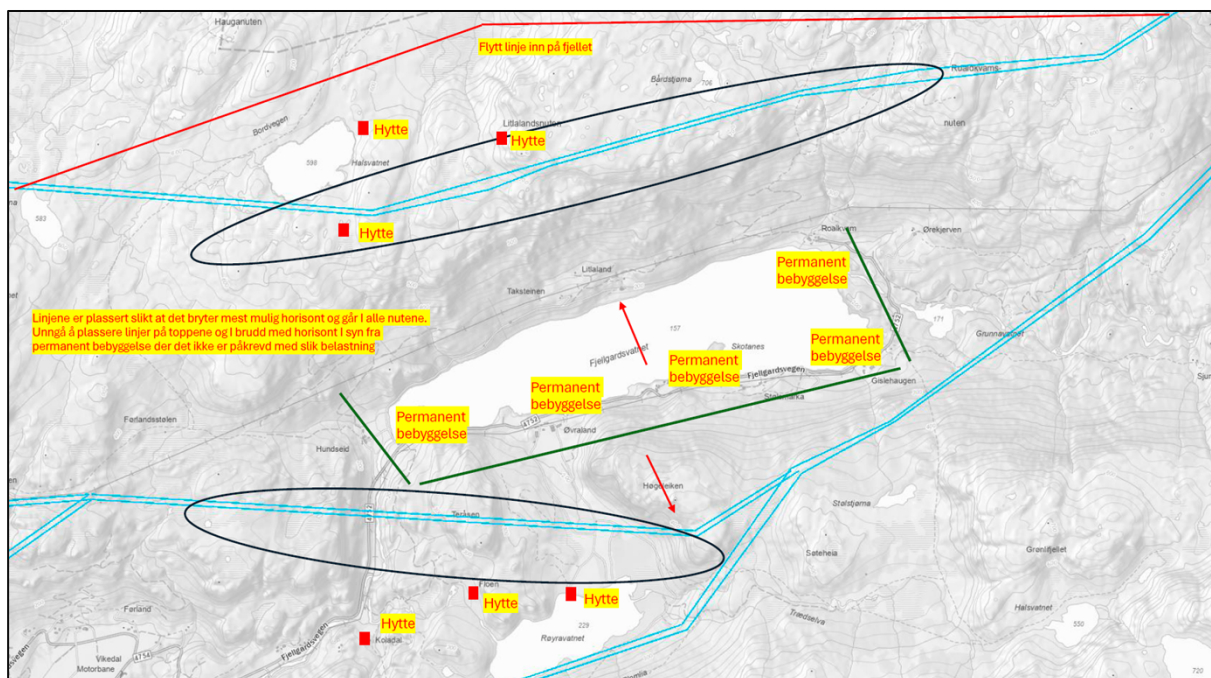
5.3.12 Justering av trasé ved Fjellgardsvatnet

John Erling Nordbø har også foreslått en justering av traseen ved Fjellgardsvatnet, illustrert med rød strek på kart 12. Han foreslår å legge traseen lenger inn på fjellet og nord for meldte traseer. Statnett har tatt innspillet til orientering, men ikke sagt noe om forslaget er teknisk gjennomførbart. NVE ber derfor Statnett utrede nye trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-38.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 12: Forslag til ny trasé lenger inn på fjellet nord for Fjellgardavatnet. Kilde: John Erling Nordbø sitt høyringsinnspill, NVE-ref. 202412920-38.

5.3.13 Ny trasé mellom alternativ 1.0 og 2.1 – «alternativ 2.4»

Vindafjord kommune har spilt inn et traséforslag mellom alternativ 1.0 og 2.1 vest for Fjellgaravatnet og videre øst for Lysenuten, som vist på kart 13. De har omtalt traseen som «alternativ 2.4». Begrunnelsen deres for forslaget er at hovedalternativ 2.0 vil gå gjennom flere viktige friluftslivsområder og gjennom natur som har minimalt med inngrep i dag. Forslaget innebærer kryssing av den eksisterende kraftledningen, men Vindafjord kommune mener det kan være mulig dersom det enten er mulig å krysse over eller under.

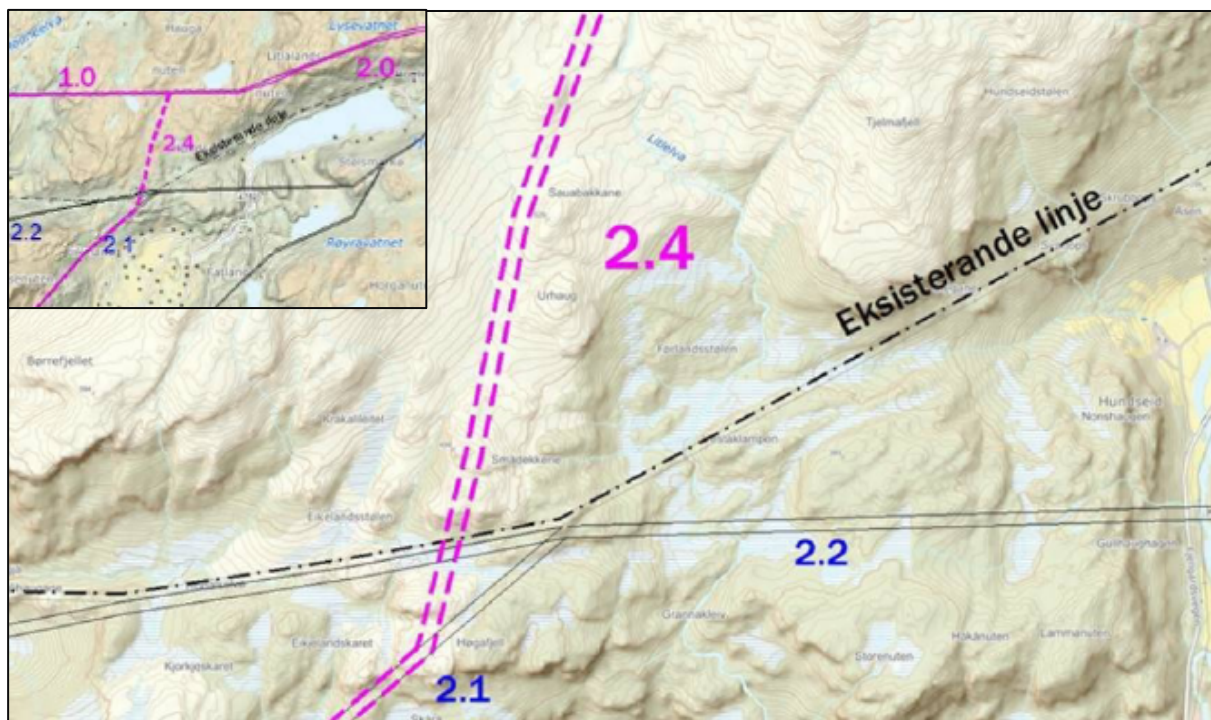
Statnett kommenterer at Vindafjord kommune sitt «alternativ 2.4» kan være en mulighet, og at det bør utredes nærmere. De opplyser samtidig om at for å krysse over eksisterende ledninger og sikre kortest mulig utkoblingstid, bør det være vei fram til området hvor kryssingen skal skje.

NVE ber Statnett utrede «alternativ 2.4» som beskrevet i Vindafjord kommune sitt høyringsinnspill, NVE-ref. 202412920-145.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 13: Forslag til ny trasé markert med rosa stiplet strek. Svarte streker viser Statnetts meldte traseer og eksisterende kraftledning. Kilde: Vindafjord kommune sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-145.

5.3.14 Ny trasé mellom Hovda og Vihovda – «alternativ 1.4»

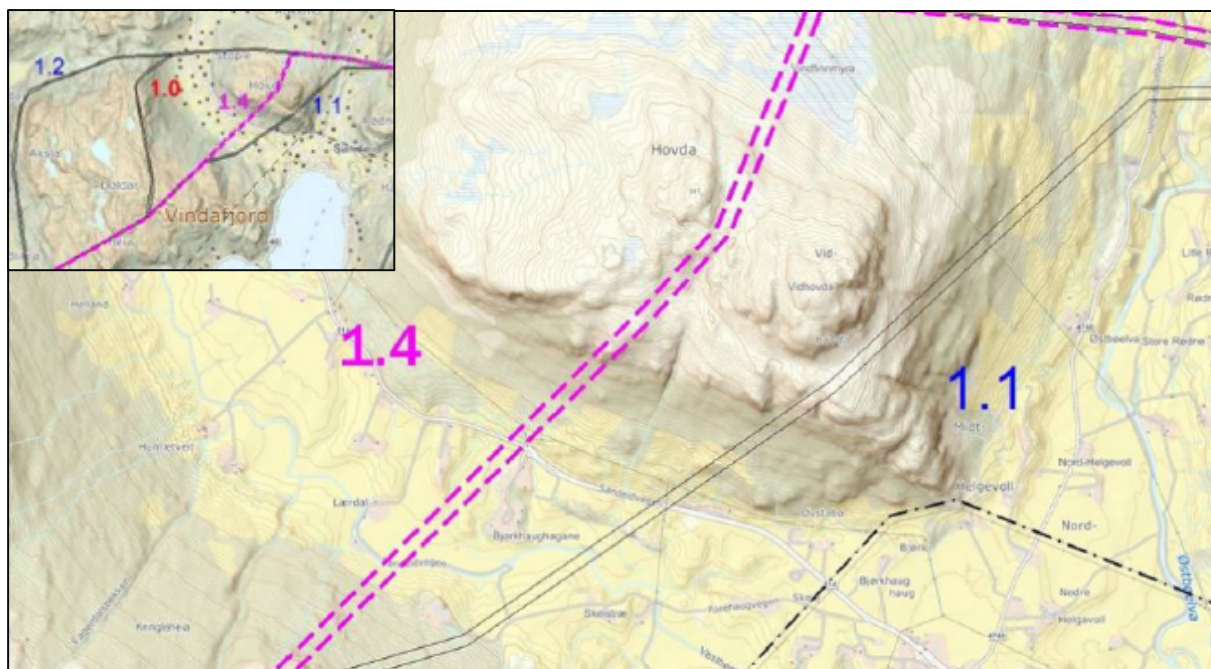
Vindafjord kommune har også spilt inn et traséforslag mellom Hovda og Vihovda som de kaller «alternativ 1.4». Dette er illustrert i Kart 14. De begrunner forslaget med at det vil føre til at Sandeid blir mindre berørt. De ønsker at Statnett ser på muligheten for å krysse dalføret i stor høyde for å redusere visuelle virkninger.

Statnett skriver i sine uttalelser at en variant av Vindafjord sitt «alternativ 1.4» kan være et vel så godt som Statnetts alternativ 1.1. NVE ber derfor Statnett utrede traseen omtalt som «alternativ 1.4» som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-145.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 14: Forslag til ny trasé markert med rosa stiplet strek. Svarte streker viser Statnetts meldte traseer og eksisterende kraftledning. Kilde: Vindafjord kommune sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-145.

5.3.15 Justering av fjordspenn over Sandeidfjorden

Christian Skartland Eikeland har spilt inn forslag til justering av alternativ 2.0. Han foreslår at fjordspennet over Sandeidfjorden legges lenger sør i fjorden, og at fjordspennet går mellom Hogganvik og Torsveit. Vestover fra Torsveit foreslår han at ledningene følger ryggen av Yrkesfjorden mot Vatsfjorden, og krysser mot Lammanutet i Tysvær kommune.

Kårhusfeltet velforening har også spilt inn forslag til justering av alternativ 2.0 og fjordspennet over Sandeidfjorden, som vist med røde streker på kart 15. De skriver at et fjordspenn lenger sør i fjorden vil påvirke færre hus.

Statnett har tatt innspillene om nytt fjordspenn over Sandeidfjorden til orientering, men opplyser om at det vil være svært teknisk krevende å krysse Sandeidfjorden lenger ut.

NVE ber Statnett likevel vurdere muligheten for justering av alternativ 2.0, som beskrevet i høringsinnspillene med NVE-ref. 202412920-121 og NVE-ref. 202412920-71.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 15: Forslag til alternativ fjordkryssing av Sandeidfjorden vist med rød strek. Blå streker viser Statnetts meldte alternativer. Kilde: Kårhusfeltet velforening sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-71.

5.3.16 Justering av fjordspenn over Vatsfjorden - «alternativ 2.5»

Vindafjord kommune har også spilt inn et forslag til en justering av fjordspennet over Vatsfjorden, som de omtaler som «alternativ 2.6». Dette er illustrert med rosa stiplede streker på kart 16. Vindafjord kommune skriver at Statnetts foreslåtte fjordspenn over Vatsfjorden kan komme i konflikt med næringsvirksomheten til AF Decom. Vindafjord kommune foreslår en fjordkryssing lenger nord i Vatsfjorden, og mener at fjordspennet vil få tilstrekkelig høyde her, men at det vil gi et lengre spenn.

Statnett kommentere at alternativ 2.5 er svært teknisk krevende, fordi de mener det vil bli vanskelig å oppnå tilstrekkelig seilingshøyde over fjorden. NVE ber Statnett likevel se på muligheten for å justere fjordspennet, som beskrevet i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-145.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 16: Forslag til ny trasé markert med rosa stiplet strek. Svarte streker viser Statnetts meldte traseer og eksisterende kraftledning. Kilde: Vindafjord kommune sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-145.

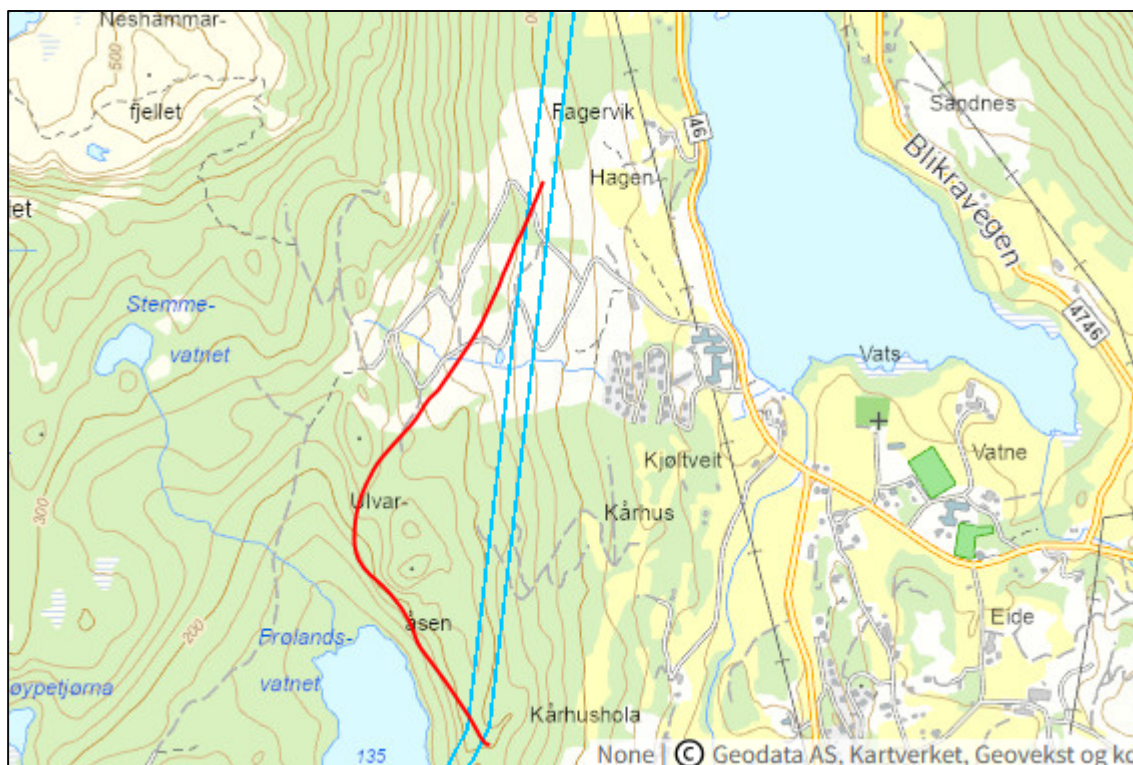
5.3.17 Justering av alternativ 1.0 ved Nedre Vats/Kårhus

Espen Aaserød har spilt inn en alternativ trasé for å redusere negative virkninger for landbruk og for visuelle virkninger på eiendommen hans ved Nedre Vats/Kårhus. Justeringen er vist med rød strek på Kart 17. Statnett har ikke kommentert på om forslaget er teknisk gjennomførbart. NVE ber derfor Statnett utrede muligheten for å justere alternativ 1.0 ved Nedre Vats/Kårhus, som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-33.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 17: Forslag til justering av trasé ved Nedre Vats/Kårhus. Kilde: Espen Aaserød sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-33.

5.3.18 Justering av trasé for å unngå Slettafjellet og Gjerdesvatnet

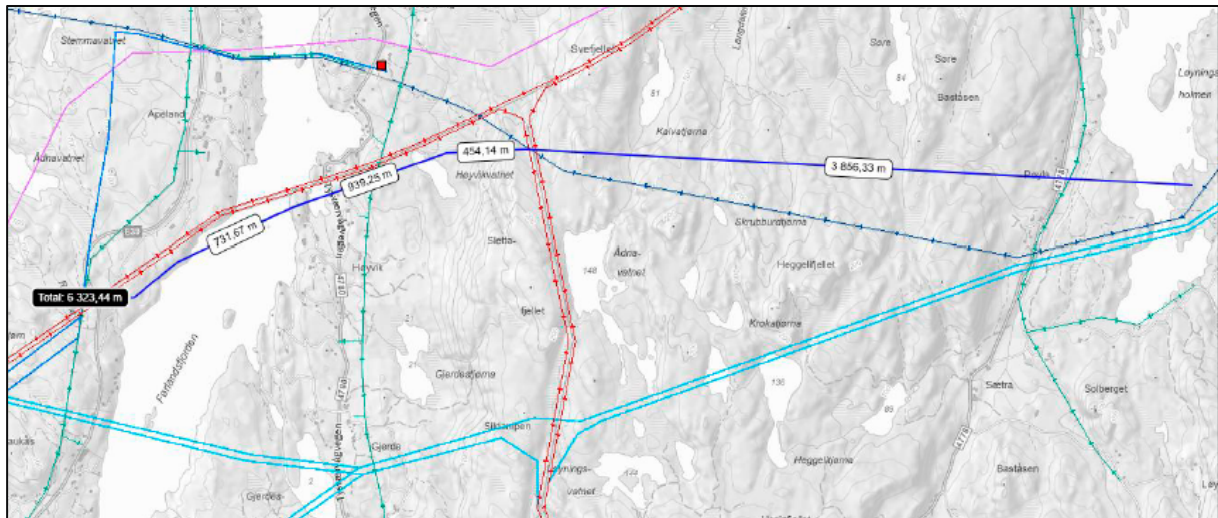
Et titalls grunneiere i området rundt Gjerdesvatnet har sendt inn et felles høringsinnspill med forslag til en alternativ trasé, som vist med mørkeblå strek på Kart 18. De mener Statnetts foreslåtte traseer her vil komme i konflikt med kulturlandskap, beitemark og viktige turområder. De viser også til at det er viktige fugletrekk og et rikt fugleliv i området, spesielt rundt Gjerdesvatnet hvor både alternativ 1.0 og 1.3 passerer over. I tillegg går Statnetts foreslåtte traseer høyt i terrenget over Slettafjellet ved Rullevar den. Den foreslåtte traseen går lavere i terrenget, kommer i konflikt med færre vassdrag og berører færre nye eiendommer.

Statnett skriver i sitt svar til høringsinnspillet at alternativet krever at flere hus og hytter må innløses ved Førlandsfjorden. NVE mener at det ikke er hensiktsmessig å be Statnett om å utrede traseer som medfører innløsning av hus, men vi stiller krav om at Statnett ser på andre muligheter for å justere kraftledningen i dette området for å redusere de negative virkningene grunneierne nevner i sine uttalelser.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 18: Forslag til justering av trasé for å unngå Slettafjellet og Gjerdesvatnet vist med mørkeblå strek. Lyseblå strek viser Statnetts meldte trasé og røde streker viser andre eksisterende kraftledninger. Lilla strek viser konsesjonsgitt trasé for 420 kV Blåfalli–Gismarvik. Kilde: Stein Magnar Askeland-Gjerde med flere sitt høringsinnspill. NVE-ref. 202412920-92.

5.3.19 Justering av fjordspenn over Skjoldafjorden

Magne Valen med flere andre gårdeiere på Lindanger har foreslått en justering av fjordspennet over Skjoldafjorden, som vist med svart strek i Kart 19. De mener forslaget vil redusere virkninger på jord- og skogsbruksområder og naturmangfold, og ha færre visuelle virkninger. De foreslår at traseen trekkes sørøst for Statnetts meldte trasé (blå strek), før den krysser fylkesvei 515. Videre følger kraftledningen en eksisterende kraftledning vestover fra trafoen i Yrke og over Skjoldafjorden ved Høneholmen, før den møter Statnetts meldte trasé igjen. Statnett har ikke kommentert på om forslaget er teknisk gjennomførbart. NVE ber derfor Statnett utrede muligheten for å justere kraftledningen ved Lindanger, som beskrevet som forslag nummer to i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-85.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 19: Foreslått justering av kraftledning ved Lindanger og over Skjoldafjorden. Høringspartens forslag er vist med svart strek og Statnetts meldte alternativ er vist med blå strek. Kilde: Magne Valen med flere sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-85.

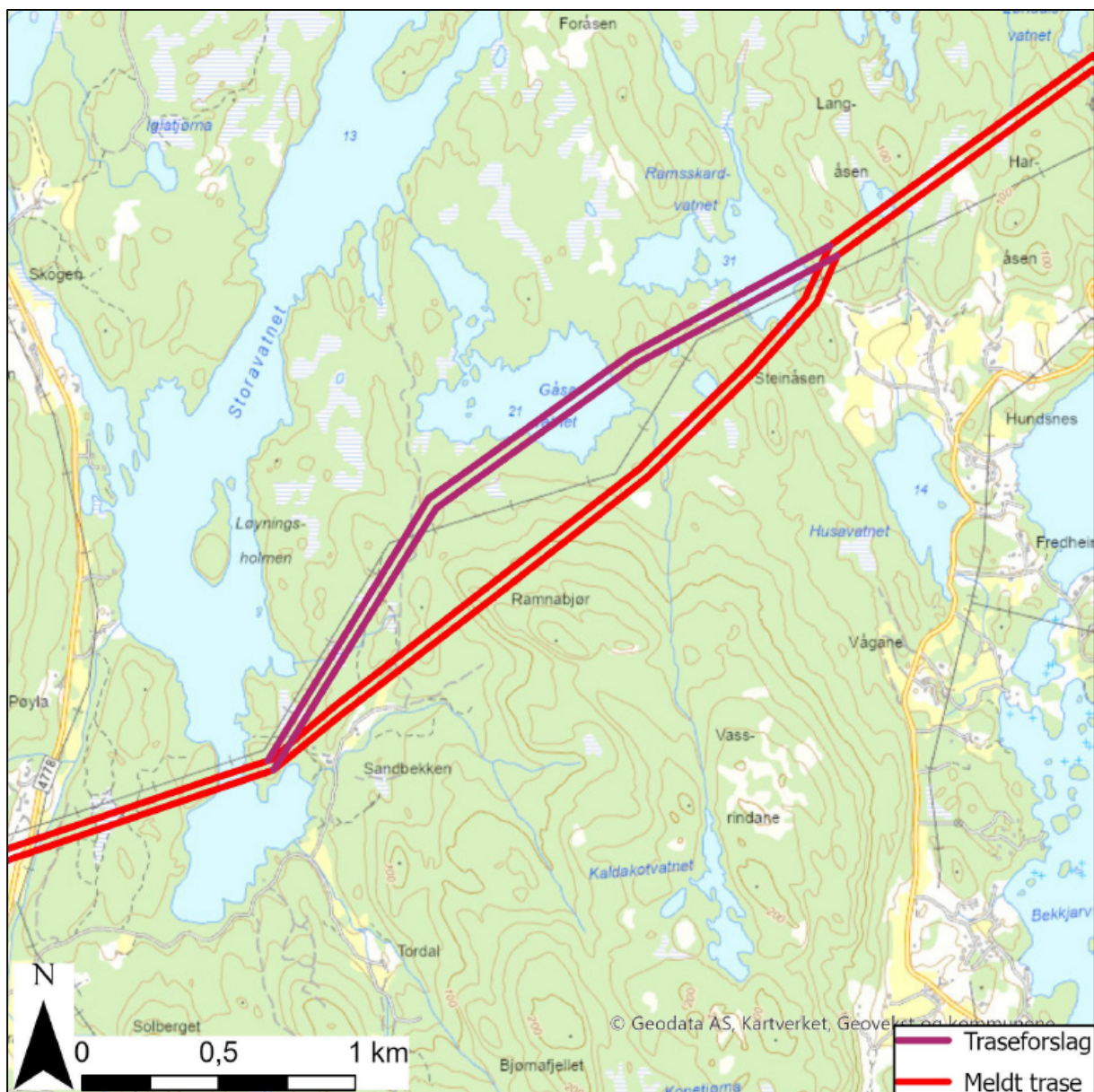
5.3.20 Justering av traseen ved Ramskardvatnet og Gåsavatnet

Anne Birgitte Rokstad Nordgård og Anders Hettervik Nordgård har foreslått en justering av Statnetts meldte alternativ 1.0 ved Romsgardsvatnet (Ramskardvatnet) og Gåsavatnet. Av hensyn til skogdrift og beiteområder, ønsker de at kraftledningene i større grad føres over vann. Statnett har i sine kommentarer tegnet inn traseen som høringspartene har spilt inn, og denne er illustrert med lilla strek i kart 20. Statnett har uttalt at de ikke mener det nødvendig er positivt å krysse to vann, selv om dette er bedre av hensyn til skogdrift. Statnett har ikke uttalt om forslaget er teknisk gjennomførbart eller om det får virkninger for andre temaer. NVE ber derfor Statnett utrede nye trasé som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-68.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 20: Statnetts tolkning av høringspartens forslag til justert trasé. Kilde: Statnetts kommentarer til høringsinnspillene av 6. juni 2025.

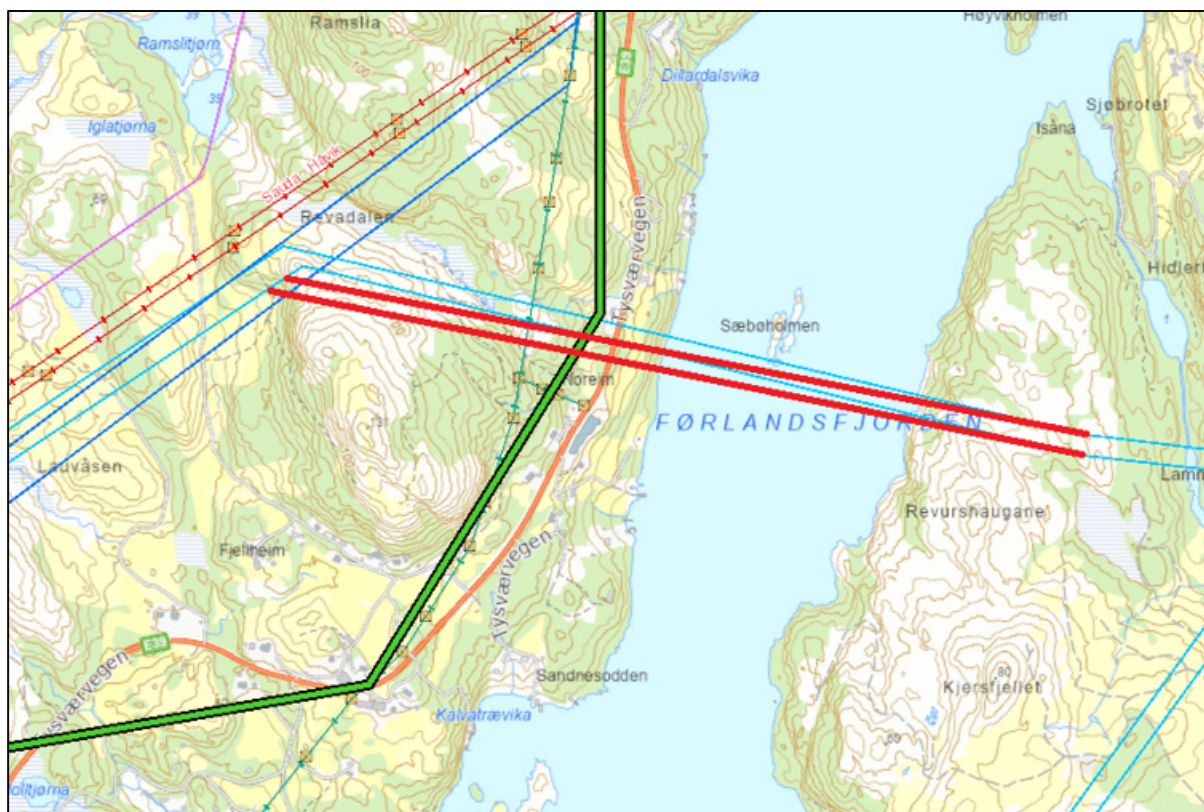
5.3.21 Justering av fjordspenn over Førlandsfjorden

Lars Tønnesen har bedt om en liten justering av fjordspennet over Førlandsfjorden, som vist på kart 21. Statnett har ikke kommentert forslaget i sine tilbakemeldinger på høringsinnspillene. NVE ber derfor Statnett vurdere muligheten for å justere fjordspennet, som beskrevet og illustrert i høringsinnspillet, NVE-ref. 202412920-19.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 21: Forslag til justering av fjordspenn over Førlandsfjorden. Kilde: Lars Tønnesen sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-19.

5.3.2 Parallellføring av 420 kV Sauda–Gismarvik og 420 kV Blåfalli–Gismarvik

NVE mener at Statnett bør se på muligheten for å parallellføre kraftledningene som skal gå mellom Sauda og Gismarvik transformatorstasjoner og mellom Blåfalli og Gismarvik transformatorstasjoner. NVE ber Statnett utrede muligheten for parallellføring av nevnte ledninger ut fra Gismarvik transformatorstasjon og så langt som det er hensiktsmessig. NVE ber Statnett om å vurdere muligheten for gjenbruk av dagens trasé vest for Førlandsfjorden, for å unngå store arealer med byggeforbudssoner mellom ledningene.

6 Tiltakets virkning for miljø og samfunn

6.1 Generelle krav til konsekvensutredningene

6.1.1 Metodikk og datagrunnlag

Statsforvalteren i Vestland mener det må stilles krav til at utredningene følger gjeldende metodikk og gjennomføres av personer med oppdatert og relevant faglig kompetanse. NVE viser i den forbindelse til at vi alltid stiller krav om dette. Vi krever også at det fremgår hvem som har utarbeidet utredningene og utført feltbefaringene, og hvilken kompetanse de har. NVE stiller også krav om at Statnett må beskrive metodikken som er brukt.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE stiller krav om at Statnett skal innhente tilstrekkelig kunnskap både gjennom bruk av eksisterende informasjon og gjennomføring av ny kartlegging, slik flere høringsparter ber om. NVE stiller også krav om at Statnett i nødvendig grad kontakter nasjonale og regionale myndigheter, berørte kommuner, interesseorganisasjoner og lokale fagressurser og grunneiere i utredningsarbeidet. Alle kilder som er brukt i utredningsarbeidet skal refereres til og sammenstilles i en oversikt.

NVE forutsetter at Statnett benytter relevante tilgjengelige kilder for de ulike temaene, og at utredningene bygger på eksisterende kunnskap. Vi ber også om at Statnett i nødvendig grad kontakter nasjonale og regionale myndigheter, berørte kommuner, interesseorganisasjoner og lokale fagressurser og grunneiere i utredningsarbeidet. Alle kilder som er brukt i utredningsarbeidet skal framgå.

6.1.2 Om avbøtende tiltak

Flere høringsparter mener det blir viktig med tiltak som kan redusere negative virkninger, også kalt avbøtende tiltak. NVE har mottatt konkrete forslag til avbøtende tiltak i høringen, eksempelvis nye eller justerte traseer eller bruk av jordkabel som alternativ til luftledning. Flere høringsparter trekker også frem avbøtende tiltak som kan redusere de visuelle virkninger, herunder mastetyper, kamuflerende tiltak og begrenset hogst.

NVE stiller krav om at avbøtende tiltak skal vurderes for alle relevante temaer for både anleggs- og driftsfasen. Innspill til alternative traseer er kommentert i kapittel 5.3, mens øvrige forslag kommenteres i de påfølgende temakapitlene.

6.1.3 Vurdering av andre meldte og planlagte kraftledninger

Sauda kommune viser til at Statnett har mange planlagte tiltak i kommunen deres, og viser til at Statnett planlegger både oppgradering av ledningen mellom Sauda og Gismarvik transformatorstasjoner, Sauda og Blåfalli transformatorstasjoner og Sauda og Nesflaten transformatorstasjoner. Sauda kommune ønsker at NVE krever at Statnett gjennomfører en felles konsekvensutredning av tiltakene. De mener dette er en forutsetning for å kunne vurdere eventuelle vilkår som bør fastsettes i en eventuell tillatelse.

NVE viser til at oppgradering av Sauda–Nesflaten ikke ennå er til behandling hos NVE. Slik NVE leser høringspartene så er det ikke nødvendigvis en felles behandling av konsesjonssøknader for tiltakene Sauda kommune ønsker. NVE forstår høringspartene dithen at det de ønsker er at de to tiltakene, med tilhørende traseer, planlegges slik at den samlede belastningen på naturen og miljøet i Sauda blir lavest mulig og at berørte får en forståelse av hvilke virkninger tiltakene som helhet vil medføre slik at blant annet avbøtende tiltak kan vurderes på en tilstrekkelig måte. NVE er på generelt grunnlag enig i at det er fornuftig at tiltak som har overlappende influensområder sees i sammenheng for å sikre en samfunnsmessig rasjonell nettutvikling. NVE forventer derfor at Statnett koordinerer planleggingen av traseer på tvers av prosjekter slik at belastningen på berørte områder reduseres så langt det er mulig.

NVE har fastsatt utredningsprogram for meldingen om ny 420 kV Sauda–Blåfalli. I utredningsprogrammet stilte NVE krav om at det skal vurderes om Statnetts meldte spenningsoppgradering mellom Sauda og Gismarvik kan gi ytterligere virkninger der influensområdet for dette tiltaket overlapper med influensområdet for ny 420 kV kraftledning

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

mellom Sauda og Blåfalli. NVE har også spesifisert noen konkrete fagtema vi anser som relevante å vurdere i den forbindelsen, eksempelvis naturmangfold, landskapsvirkninger og landbruk. NVE stilte også krav om at vurderingen også skal omfatte andre fagtema dersom disse vurderes som relevante. Bakgrunnen for utvelgelsen av andre fagtema skal beskrives. Vurderingen skal ikke inngå i fastsatt konsekvensgrad, men det skal fremgå i hvilken grad konsekvensgraden kan endres dersom begge meldte tiltak gjennomføres. Mulige virkninger fra kombinasjoner av de aktuelle traséalternativene for begge tiltakene skal vurderes og rangeres. NVE stiller krav om at det samme gjennomføres i utredningsprogrammet for Sauda–Gismarvik.

6.2 Arealbruk og forholdet til andre planer og verneområder

Mange høringsparter er opptatt av tiltakets arealbeslag. NVE stiller krav om at Statnett tallfester anleggenes arealbehov og utarbeider et arealregnskap. NVE registrerer at Statnett opplyser at de skal benytte arealressurskart AR5 (AR50 i områder hvor AR5 ikke er tilgjengelig) til å beskrive hva slags landareal som båndlegges. Det foreligger nå imidlertid et nytt Nasjonalt grunnkart som er mer detaljert og bedre egnet som grunnlag for å utarbeide arealregnskap. NVE ber derfor om at Statnett heller benytter dette til å beregne og tallfeste beslag av ulike areal typer. Resultatene skal oppsummeres i en tabell som viser arealbehovet til de omsøkte anleggene og en tabell for arealbeslag per areal type.

NVE har også mottatt høringsinnspill om at tiltakene flere steder kan komme i konflikt med, eller må tilpasses annen eksisterende eller planlagt arealbruk. Blant annet nevnes det at kraftledningene vil beslaglegge deler av Haugaland næringspark og Steinsland næringspark i Sandeid. A & B Andreassen Maskin AS skriver at alternativ 2.0 vil beslaglegge store deler av et industriområde i Vindafjord kommune. Andre høringsparter nevner at Statnetts meldte alternativer vil komme i konflikt med både planlagte og eksisterende kraftstasjoner, mikrokraftverk, vannverket i Ølens driftsbygninger, samt utvidelse av Kårhus byggefelt og områder regulert til hyttefelt. Jakob Hattestad Kjemi AS skriver kraftledningene kan komme i konflikt med virksomheten deres som er underlagt storulykeforskriften og eksplosivforskriften. De skriver videre at anlegget har en sikringssone gitt av DSB, og at planlegging av kraftledningstrasé må ta hensyn til dette. NVE viser til at vi alltid stiller krav om at tiltakshaver skal beskrive om tiltakene er i konflikt med andre offentlige og private planer, og at de gir en oversikt over bebyggelse nær ledningstraseer og transformatorstasjoner.

Flere høringsparter har spilt inn at de foreslåtte traseene går tett på og gjennom verneområder, og Statnett har også omtalt dette i meldingen. Blant annet går alternativ 2.0 gjennom *Torstveit naturreservat* og i nærheten av *Oppsalholmen naturreservat*, begge i Vindafjord kommune. Noen av Statnetts alternativer berører også områder som er vernet i Stokkadalen og ved Stråtveit. Andre høringsparter skriver at ledningene vil berøre skogområder som er vernet gjennom frivillig vern av skog. NVE viser til at i vernede områder, kan kraftledninger normalt ikke etableres med mindre det gjøres unntak fra eller endringer i vernebestemmelsene. NVE stiller derfor krav om at tiltakshaver skal omtale om områder/objekter som er vernet eller planlagt vernet etter naturmangfoldloven, kulturminneloven, plan- og bygningsloven eller vassdrag vernet etter «Verneplan for vassdrag», kan bli berørt. Det skal vurderes om tiltaket kan påvirke verneverdi og verneformål, og om tiltaket kraver tillatelser eller dispensasjoner etter annet lovverk.

Andre høringsparter viser til at noen av områdene som berøres av Statnetts foreslåtte traseer, er i dag regnet som inngrepsfrie. NVE viser til at dette dekkes av vår søknadsveileder hvor vi stiller krav

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

til at tiltakshaver skal beskrive områder med urørt preg (SNUP), og at dersom tiltaket kan påvirke slike områder, så skal konsekvensen vurderes. Dette er omtalt under kapittelet om arealbruk i utredningsprogrammet.

6.3 Naturmangfold

Flere uttalelser opplyser om hekkende rødlista fugler langs de meldte traseene. Flere uttalelser kommenterer behovet for utredninger av virkninger for fugle- og dyreliv, herunder bestemte fuglearter, salamander og kalvings- og beiteområder for villrein. Haugaland sitt lokallag i Birdlife Norge, mener at Statnett må se på mulige deler av traseen som krever fuglemerking.

Statsforvalteren i Vestland ber om at de blir tatt kontakt med for mer opplysninger om viktige natur- og friluftsverdier. Andre høringsparter viser også til at Statnetts planer berører myr- og heiområder.

NVE stiller krav om at Statnett skal gi en oversikt over relevante arter som kan bli vesentlig berørt av tiltaket, herunder fugl, salamander og villrein, og at tiltakets virkninger på artene vurderes. Statnett må gjøre vurderinger av relevante arter både på land, og der det er relevant i vann. Vi stiller også krav om at informasjon blant annet skal innhentes fra personer med lokalkunnskap, relevante grunneiere og Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. NVE stiller også krav om at det skal tas kontakt med relevante myndigheter for informasjon om naturmangfold.

Vi viser til 6.1.2 hvor vi stiller et generelt krav om at avbøtende tiltak skal vurderes for alle relevante tema. Fuglemerking er blant annet et avbøtende tiltak som skal vurderes.

6.4 Landskap og visualiseringer

Flere høringsparter er opptatt av tiltakets visuelle virkninger. Flere trekker frem at Statnetts foreslåtte traseer er lagt høyt i terrenget mange steder, og høringspartene uttrykker bekymring for at ledningene blir synlig på store avstander. Enkelte ønsker at ledningene skal legges langt vekk fra bebyggelse, mens andre ønsker at ledningene ikke skal gå gjennom områder uten tekniske inngrep.

NVE bemerker at visualiseringer er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget i vurderingen av visuelle virkninger, og vil derfor stille krav om at Statnett utarbeider visualiseringer av hvordan anleggene vil se ut i landskapet, herunder ledningstraseer, transformatorstasjoner, fjordspenn og eventuelle merkepliktige luftspenn med master.

NVE mottok i høringen flere innspill fra høringsparter som viser til områder de mener de ulike alternativene vil bli svært synlige. Flere ber også om at det lages visualiseringer av tiltaket fra bestemte steder. NVE viser til at vi stiller krav om at det skal lages visualiseringer som viser hvordan de planlagte anleggene vil se ut i landskapet, herunder ledningstraseer, transformatorstasjoner, fjordspenn og eventuelle merkepliktige luftspenn med master. Visualiseringene skal gi et representativt bilde av tiltaket sett fra steder hvor mennesker oppholder seg. Aktuelle fotostandpunkt kan være ved bebyggelse som større bolig- og hytteområder, ferdselsårer og viktige turistattraksjoner, kulturmiljøer og friluftsområder. Berørte kommuner skal kontaktes for å velge representative fotostandpunkter. NVE har i tillegg stilt krav til spesifikke områder der tiltaket som minimum bør visualiseres basert på informasjon i høringsuttalelsene. Dette fremgår under kapitlet om landskap og visualiseringer i utredningsprogrammet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE mener at det ikke nødvendigvis er relevant å ha med fotostandpunkter fra høringspartenes private adresser i søknaden, men at dette er relevant for den enkelte høringspart for å kunne uttale seg til søknaden. NVE stiller derfor krav om Statnett skal utarbeide visualiseringene som 3D-modell som skal være tilgjengelig for folk ved forespørsel.

Flere høringsparter mener Statnett må utrede avbøtende tiltak som kan redusere de visuelle virkninger. NVE viser til 6.1.2 om avbøtende tiltak, og vårt krav om at Statnett skal vurdere avbøtende tiltak for alle utredningstemaer. Det vil si at Statnett skal vurdere tiltak for å redusere tiltakets synlighet der kan gi god effekt, herunder valg av hensiktsmessig maste- og linetype, fargebruk, traséjusteringer, begrenset skogrydding og vegetasjonsskjermer.

6.5 Kulturminner og kulturmiljøer

Flere høringsparter skriver at det er kulturminner og kulturmiljøer i eller ved de foreslåtte traseene og at virkningene for disse, må utredes. Eksempelvis nevnes flere automatiske fredete og nyere tids kulturminner, herunder et kvernhus fra 1600-tallet på Slogvik, ruiner etter husmannsplasser i Stokkadalen, gårdsanlegg, en boplass ved Hetlandsvatnet og en hule (Skinnstø) i nærheten av Halsvatn. Rogaland fylkeskommune skriver at potensialet for funn av hittil ukjente kulturminner er stort flere steder.

NVE viser til at vi alltid stiller krav om utredning av kulturminner og kulturmiljø, og vil også gjøre det i denne saken. Videre vil vi stille krav om at Statnett vurderer potensialet for funn av hittil ukjente automatisk fredete kulturminner. Statnett må videre redegjøre for hvordan negative virkninger for kulturminner og kulturmiljøer kan reduseres gjennom avbøtende tiltak som eksempelvis justering av ledningstraseen. NVE ber i utredningsprogrammet om at både kulturminner og kulturmiljøer beskrives, verdivurderes og vises på kart. NVE legger til grunn at Statnett beskriver kjente automatisk fredede kulturminner, vedtaksfredede kulturminner, nyere tids kulturminner og kulturmiljøer.

6.6 Friluftsliv

Flere høringsparter trekker frem friluftsliv som et viktig utredningstema. Det pekes på flere områder, blant annet Sandbekken, Gaupefjellet, Bjørnstigen i Fjellgardane, Haukåsen, Røyravatnet, Kleivahumpen, Hestanipen, Lysenuten, Skomakarnibba, Varafjell Frierne, Havåsen, Hovda, Kjort, Fuglen, Tordisnuten, Bjørndalen, Litlalandsnuten, Hedlandsnuten, Døldaren/Døldarheia, Sjurstølen, Slettafjellet, Ulvavollsvatnet, Stråtveit, Kjersfjellet, Etnefjella, DNT-hytta Olalia og Hovlandsnuten. Noen høringsparter, blant annet Haugaland Hang- og paragliderklubb, nevner også at traséalternativ 1.2 vil komme i konflikt med et område på Sletthaug som brukes til paragliderflyging. Det nevnes også friluftsliv langs fjorden og på sjøen.

NVE viser til at vi stiller krav om at Statnett må beskrive om, og hvordan, tiltaks- og influensområdet brukes i forbindelse med friluftsliv og vurdere hvordan tiltaket kan påvirke friluftslivet. Både direkte virkninger, som fysiske hindre og arealbeslag, og indirekte virkninger, som visuelle virkninger og støy, skal vurderes. For områder som ikke er kartlagt, eller eksisterende kartlegginger er utdaterte eller mangelfulle, skal det vurderes om området er av betydning for friluftsliv og om tiltaket kan påvirke friluftslivet i vesentlig grad. Hvis dette er tilfellet, skal det gjennomføres kartlegging etter gjeldende metodikk.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Rogaland fylkeskommune gjør oppmerksom på at Miljødirektoratet nylig har revidert sin veileder M-1941, og trekker i den forbindelse frem at det blir viktig å vurdere endringer i attraktivitet for friluftsområdene og landskapsrommene som berøres. NVE viser til at vi i utredningsprogrammet har stilt krav om at utredningen av virkninger for friluftsliv skal følge metodikken i M-1941, og at Statnett må legge til grunn den oppdaterte versjonen av veilederen.

6.7 Reiseliv

Enkelte høringsparter skriver at kraftledningene vil kunne få negative konsekvenser for turismen i området. En høringspart nevner at det er flere campingplasser, gjestehus og overnattingsplasser, samt Vikedal Roots Music Festival i Vikedal i Vindafjord kommune.

NVE stiller krav om at Statnett skal beskrive viktige attraksjoner og områder for reiselivet i tiltaks- og influensområdet, og vurdere virkningene tiltaket vil gi for reiselivsnæringen.

6.8 Landbruk og andre naturressurser

Mange er opptatt av hvilke virkninger kraftledningene vil få for drift av landbruk. Det trekkes frem at både gjødsling, sprøyting og beitemark, både innmark og utmark, kan bli påvirket av Statnetts foreslåtte traseer. Håvard Lunde med flere mener at meldte traseer over i Espeland vil medføre så store inngrep i verdifull skog og beitemark på Espeland at eksistensgrunnlaget på gårdene vil helt eller delvis bli borte. De krever derfor at virkningene for næringsgrunnlaget på gårdene utredes.

Statsforvalteren i Rogaland gjør oppmerksom på at luftledninger også indirekte kan legge beslag på jordbruksarealer der det benyttes gjødselkanon, spesielt innmarksbeite, fordi arealer under kraftledninger ikke godkjennes som spredningsareal. De krever derfor at tap av spredningsareal, med tilhørende reduksjon i produksjonsgrunnlaget, konsekvensutredes. Videre påpeker de at konsekvensutredningen av virkninger for skogbruken må inkludere driftsulemp, siden kraftledninger kan hindre bruken av taubane til uttak av tømmer slik at disse arealene ikke kan benyttes til produksjon.

NVE opplyser om at det allerede er inkludert i våre utredningskrav at Statnett må beskrive skogbruks-, jordbruks- og beitearealer og -aktivitet i tiltaks- og influensområdet, samt vurdere tiltakets virkninger for ressursgrunnlaget, driftsulemp og produksjon. Eventuelle virkninger av begrensninger i spredning av gjødsel og bruk av taubane til uttak av tømmer inngår i slike vurderinger.

Flere høringsparter kommenterer behovet for utredninger av virkninger på jaktressurser, og skriver at det bedrives jakt på både stor- og småvilt og fugl i flere av de berørte områdene. En høringspart etterspør utredning av påvirkning på kalvingsområder og beite for elg og hjort. NVE viser til at vi også alltid krever at søker beskriver hvordan jaktressurser kan bli påvirket i tiltaks- og influensområdet. Statnett må derfor også gjøre det i denne saken.

6.9 Forurensing

Flere høringsuttalelser, herunder Tysvær kommune, opplyser om at meldte traseer i Tysvær vil gå gjennom to nedslagsfelt for to kommunale drikkevannskilder.

NVE har i utredningsprogrammet stilt krav om at Statnett skal vurdere om anleggene vil ha virkninger for drikkevanns- eller reservevannkilder. Dersom det er fare for at anleggene kommer i

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

konflikt med drikkevanns- eller reservevannkilder, skal tiltak beskrives. Videre har vi stilt krav om at kilder til forurensing fra anleggene skal vurderes, og risiko for forurensing vurderes.

6.10 Støy

Enkelte høringsparter er bekymret for støy fra kraftledningene. NVE bemerker at vi stiller krav om at Statnett skal utrede støy fra kraftledningene og transformatorstasjonene ved ulike værforhold og vurdere hvordan alder og tilstand på anlegget kan påvirke støybildet. Der det er sannsynlig at nye stasjoner, eller tiltak i eksisterende transformatorstasjoner, kan gi økt støy for støyfølsom bebyggelse eller stille områder, skal det utarbeides støysonekart. Der nye stasjoner fører til at støyfølsom bebyggelse eller stille områder får støy over grenseverdiene for industri med helkontinuerlig drift og impulslyd, eller der tiltak på eksisterende anlegg medfører merkbar økning i støynivåer for eksisterende bebyggelse eller stille områder, skal avbøtende tiltak vurderes basert på tiltakenes effekt, kostnad og gjennomførbarhet.

6.11 Klimagassutslipp

Noen høringsparter peker på at de nye kraftledningene bygges med et høyere spenningsnivå, og at det derfor må være bredere ryddebelt. Dette vil igjen føre til at mindre CO₂ tas opp. Rogaland fylkeskommune viser til utredningspunktene om klimagassutslipp i Statnetts forslag til utredningsprogram, og viser til at midlertidige anleggsområder også kan ha negativ effekt på klima dersom de etableres på karbonrike arealer.

NVE mener at utbygging av fornybar energi og kraftnettet er en forutsetning for å redusere klimagassutslipp gjennom å legge til rette for elektrifisering av samfunnet. Det er i dag ikke en egnet metode for hvordan den positive virkningen av at det enkelte fornybartiltak skal beregnes og utslippsberegninger vil derfor vise netto utslippsøkning. NVE vil derfor ikke stille krav om at Statnett fullt ut utreder klimagassutslipp i henhold til kravene i Riksantikvarens og Miljødirektoratets veileder M-1941 eller utarbeider et klimagassbudsjett. Bygging av nettanlegg medfører likevel klimagassutslipp, der arealbruksendringer i de fleste tilfeller vil være den største utslippskilden og den mest relevante å utrede. NVE stiller derfor krav om at Statnett må beregne tiltakets virkninger på utslipp av klimagasser fra karbonrike arealer. Beregningene må ta for seg både permanente anlegg, som transformatorstasjoner, koblingsstasjoner og ledningstraseer, og midlertidige tiltak, som etablering av riggområder og anleggsveger.

NVE viser videre til punkt 2 i utredningsprogrammet «Beskrivelse av planlagte anlegg og vedlegg til konsesjonssøknaden», der vi har stilt krav om at Statnett må redegjøre for hvordan de planlegger å gjennomføre tiltaket for å redusere klimagassutslipp fra materialer og anleggstransport i tråd med kravene i NVEs veileder for konsesjonssøknad for nettanlegg. NVE presiserer at dette kravet ikke innebærer at Statnett må beregne klimagassutslippet fra materialer og anleggstransport.

6.12 Elektromagnetiske felt

Enkelte høringsparter er opptatt av elektromagnetiske felt der kraftledningen er foreslått i nærheten av bebyggelse. NVE viser til at det er Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) som er ansvarlig myndighet for problemstillinger knyttet til elektromagnetiske felt og helse i Norge. NVE forholder seg derfor til gjeldende anbefalinger fra DSA og forvaltningspraksis fastsatt av Stortinget i St.prp. nr. 66 (2005-2006) i konsesjonsbehandlingen.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE stiller krav om at Statnett skal presentere oppdatert kunnskap om mulige helseeffekter for mennesker av elektromagnetiske felt, beregne utbredelsen av magnetfeltet basert på gjennomsnittlig strømstyrke i ledningen over året, presentere resultatene grafisk og angi hvilken avstand til ledningens senterlinje der magnetfeltet vil overstige 0,4 mikrottesla (μT). Dersom utredningen viser at boliger, barnehager og skoler blir eksponert for høyere verdier enn 0,4 μT skal avbøtende tiltak vurderes. NVE bemerker at 0,4 μT er et utredningsnivå fastsatt av DSA fordi det eksisterer en liten vitenskapelig usikkerhet på området. Grenseverdien for lavfrekvente magnetfelt fra strømmettet er derimot 200 μT ved kortvarig opphold. Det er ikke dokumentert noen negative helseeffekter ved eksponering av magnetfelt så lenge feltstyrken er lavere enn på 200 μT . Befolkningen vil normalt ikke bli eksponert for slike nivåer.

6.13 Skipsfart, luftfart, kommunikasjonssystemer og annen infrastruktur

Torstein Halsos Stuhaug opplyser om at dalen mellom Sandeid og Ølen er viktig for helikoptertrafikk. NVE har et eget punkt om luftfart i utredningsprogrammet. Det skal vurderes om anlegget utgjør andre hindringer for luftfarten, spesielt for lavtflygende fly og helikopter. Behovet for merking av luftspenn skal redegjøres for jf. tidligere omtale av avbøtende tiltak.

NVE har også mottatt høringsinnspill om at tiltakene flere steder kan komme i konflikt med, eller må tilpasses annen eksisterende eller planlagt arealbruk. For eksempel skriver Statens vegvesen at meldte traseer vil krysse begge alternativene for ny E39 Bokn–Bømlafjorden. Statens vegvesen skriver videre at det må stilles krav om at Statnett skal ha dialog med dem. NVE oppfordrer Statnett til å planlegge tiltaket slik at de minimerer konflikt og ulemper for annen arealbruk og stiller krav til at eventuelle konflikter med andre offentlige og private planer skal beskrives. NVE har i utredningsprogrammet satt krav om at Statnett skal beskrive virkninger for eksisterende eller planlagt infrastruktur, som f.eks. påvirkning på fylkes- og/eller riksveier.

6.14 Naturfare og beredskap

En høringspart opplyser om at Hedlandsnuten ifølge NGU har ustabile partier med store sprekker. En annen høringspart påpeker at det er viktig at berørte områder istandsettes etter anleggsarbeidet, for å hindre at det danner seg nye grøfter som tar med seg flomvann.

NVE stiller krav om at Statnett skal utrede naturfare og beredskap i tråd med kravene i [kap. 6 Naturfare og beredskap i NVEs veileder for utforming av søknader om konsesjon for nettanlegg](#). Fare både for naturgitt skade på omsøkte anlegg og for at bygging av anleggene kan medføre økt risiko for å utløse naturgitt skade på omgivelsene, skal vurderes. Med naturgitt skade menes stormflo, flom, uvær, skogbrann, trefall m.m. Effekten av klimaendringer skal tas hensyn til der relevant. Videre skal dimensjonering og plassering av anleggene med tanke på fremtidige ekstremværhendelser, beskrives og vurderes. I dette kapittelet skal også klimalaster, fare for ising, vindforhold, skred- og rasfare vurderes på relevante strekninger. Potensiell risiko for skade på nærliggende bebyggelse skal utredes. Dersom utredningene viser at det er behov for sikringstiltak, må dette også være inkludert i konsesjonssøknaden.

Det gjøres oppmerksom på at klassifisering av anlegg og detaljskjema er unntatt offentlighet og skal verken inngå eller beskrives i offentlige dokumenter. Dokumenter som er unntatt offentligheten merkes, og legges som vedlegg til konsesjonssøknaden.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

6.15 Forholdet til grunneiere og rettighetshavere

Mange grunneiere og rettighetshavere er opptatt av hvordan deres eiendom blir berørt, og flere har innspill til justeringer og masteplasseringer på egen eiendom. Flere har også spilt inn at de ønsker informasjon om hvordan de blir kompensert. NVE oppfordrer Statnett til å involvere berørte grunneiere og rettighetshavere i det videre arbeidet og stiller krav til at de i søknaden må beskrive hvordan de planlegger å gjøre dette. NVE bemerker samtidig at masteplassering normalt først er aktuelt å diskutere i detaljplanleggingen av tiltaket, siden dette ikke nødvendigvis er kjent på søknadstidspunktet. NVE mener derfor det er fornuftig å vente med detaljert dialog om dette til senere i prosessen til etter at en eventuell konsesjon er gitt.

NVE ber Statnett kommentere hvordan de vil erstatte eventuelle økonomiske tap som berørte eiendommer påføres i henhold til gjeldende praksis. Vi ber også om at de redegjør for prinsipper og fremgangsmåte for erstatning av grunn og rettigheter.

6.16 Utredningskrav som ikke er inkludert i utredningsprogrammet

Noen høringsinstanser har fremmet krav om utredninger som NVE ikke mener er beslutningsrelevante for å avgjøre konsesjonssaken. Disse kravene vil ikke bli tatt med i utredningsprogrammet og NVE vil ikke kreve at Statnett skal utrede dette videre. Nedenfor følger en gjennomgang av hvilke utredningskrav vi ikke har inkludert, og begrunnelse for dette.

6.16.1 Sjøkabel og jordkabel

NVE har mottatt mange innspill fra myndigheter, interesseorganisasjoner, grunneiere, rettighetshavere og lokalbefolkning, som handler om at den nye ledningen må bygges som sjøkabel eller jordkabel. Høringspartene mener at kabel blant annet vil minimere visuelle virkninger, redusere arealbeslag, ivareta friluftsinnteresser og ivareta det biologiske mangfoldet sammenlignet med å bygge luftledning. Flere høringsparter mener også at kabler er mindre utsatt for skade som følge av vær og klima. Mange viser også til at det bygges kabler andre steder i landet, og at det bygges mellomlandsforbindelser i sjøen til andre land. Mange av høringspartene trekker frem argumentene om at kabel er for dyrt, og mener at man da må vektlegge de ikke-prissatte virkningene sterkere og at naturen bør tillegges høyere verdi slik at kabelløsninger blir lønnsomme.

NVE har mottatt flere ulike traséforslag på kortere og lengere sjøkabelalternativer, og noen foreslår også bruk av jordkabel. Mange foreslår at det legges sjøkabel på hele strekningen mellom Sauda og Gismarvik transformatorstasjoner.

Statnett skriver i sitt svar til høringsuttalelsene, at de forholder seg til Stortingets bestemmelser om bruk av kabel i transmisjonsnettet, som fremgår av Nettmeldingen (Meld.St. 14 2011-2012), som er behandlet av Stortinget. Denne sier at transmisjonsnettet som hovedregel skal bygges som luftledning. Det finnes unntakstilfeller hvor kabling kan vurderes, som når luftledning er teknisk vanskelig eller umulig eller dersom merkostnaden for en begrenset delstrekning kan forsvares med at det gir betydelige miljøgevinster eller gir en vesentlig bedre totalløsning, alle hensyn tatt i betraktning. Krav til utredning av kabel som alternativ til luftledning skal alltid gis en overordnet

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

omtale, men inngående utredning av kabelalternativer skal tilpasses det som er beslutningsrelevant i tråd med de nevnte unntakene.

NVE forholder seg også til Stortingets bestemmelser om bruk av kabel i transmisjonsnett. Bruk av sjø- og jordkabel i transmisjonsnett er en totalvurdering av nytte og kostnader basert på gjeldende forvaltningsstrategi for bygging av kraftledninger gitt i Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2011– 2012), også kjent som Nettmeldingen. I Nettmeldingen redegjøres det for hvilke prinsipper som gjelder for bruk av jord- og sjøkabel ved nettutbyggingen i Norge.

NVE bemerker at hovedtrekket i Stortingets retningslinjer er at bruken av kabel skal være gradvis mer restriktiv med økende spenningsnivå og at det derfor sjeldent vil være aktuelt med en full utredning av kabel som alternativ til luftledning på de høyere spenningsnivåene. Muligheten for kabel skal likevel alltid vurderes, men hvor grundige vurderingene skal være avhenger av hva som er beslutningsrelevant i den enkelte sak og kriteriene for når bruk av kabel kan være aktuelt. For kraftledninger i transmisjonsnett, med spenningsnivå på 300 og 420 kV, er hovedregelen at kraftledninger skal bygges som luftledning med mindre

(...) luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, som for eksempel i byer og ved kryssing av større sjøområder.

Eller

dersom ekstrakostnaden for kabling av en begrenset delstrekning kan forsvares med at det gir særlige miljøgevinster sammenliknet med luftledning og/eller en begrenset strekning med kabling kan gi en vesentlig bedre totalløsning alle hensyn tatt i betraktning.

NVE viser til at det allerede går en luftledning mellom Sauda og Gismarvik, og at det derfor verken er teknisk vanskelig eller umulig å bygge en ny ledning på samme strekning.

Spørsmålet er derfor om mulighetene for sjøkabel eller jordkabel mellom Sauda og Gismarvik tilfredsstiller kravene i det andre unntakstilfellet i Stortingets retningslinjer for bruk av kabel. NVE viser til at unntaket kun gjelder for en begrenset delstrekning. NVE er kjent med at bygging av kabel i transmisjonsnett er teknisk krevende. Sjø- og jordkabler har andre elektriske egenskaper enn luftledninger, noe som har konsekvenser for spenningsforholdet og spenningskvaliteten. Det er derfor behov for å ha reaktorer og kompenseringssanlegg på land for å drifte jord- og sjøkabler. Slike anlegg er både kostbare og krever store arealer.

NVE viser også til at på grunn av eksisterende infrastruktur, spesielt i Hylsfjorden og Sandsfjorden, er det utfordrende å bygge nye kabler her. I tillegg kan det gjøre reparasjoner og vedlikehold vanskeligere. Kabler har også generelt lengere reparasjonstid enn luftledninger. NVE vurderer at det ikke er forsvarlig av hensyn til kraftforsyningssikkerheten å legge flere kabler her.

NVE viser til at flere høringsparter trekker frem at kabler har færre miljøvirkninger enn luftledninger. NVE mener at jordkabler ofte fører til større arealbeslag enn en luftledning, fordi det ofte medfører masseutskiftning og påvirker drenering og vegetasjon. Kabelgrøfter og deponier vil være store, irreversible naturinngrep mens arealet for en luftledning med mastepunkter og ryddebelte, vil kunne tilbakeføres en gang i fremtiden dersom ledningen rives. For kabler på dette spenningsnivået vil det i tillegg være behov for en vei langs hele kabelgrøften. Sjøkabler kan potensielt ha store miljøvirkninger i anleggsfase, og legging av kabelen kan ødelegge marint

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

naturmangfold. I området der sjøkabelen skal opp på land må det også ofte sprenges eller graves grøfter. I tillegg krever sjøkabler større anlegg på land, noe som vil påvirke strandsonen.

Vindafjord kommune sitt høringsinnspill, ber de NVE vurdere om Statnetts overordna vurderinger av kabel på strekningen mellom Sauda og Gismarvik, som ble gjort i 2021, er god nok eller om det er behov for en oppdatering. Det er etter NVEs vurdering ikke framkommet nye opplysninger som tilsier at Statnett skal utrede sjø- eller jordkabelalternativer. NVE mener videre at en oppdatert kabelutredning heller ikke vil gi et annet resultat som tilsier at det i henhold til Stortingets kabelpolicy, er aktuelt med kabling på strekningen mellom Sauda og Gismarvik. Vi vil derfor ikke be Statnett om nye utredninger.

NVE registrerer at flere av høringspartenes argumenter for å utrede kabel, bygger på en kritikk av at Stortingets retningslinjer for bruk av jord- og sjøkabel, slik de fremgår av Stortingsmelding 14 (2011-2012), er utdaterte og må revideres. Eksempelvis trekker flere frem at FNs naturavtale og Stortingsmelding 35 fra 2023–2024 «Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold» gjør at hensynet til natur og miljø bør vekke tyngre enn hva Nettmeldingen legger til grunn. Flere mener derfor at retningslinjene for kabel er utdaterte og må oppdateres.

NVE vil understreke at en endring i de nasjonale retningslinjene for kabel som alternativ til luftledning krever politisk behandling på nasjonalt nivå. NVE forholder seg til retningslinjene slik de er vedtatt av Stortinget, og kravene til utredning av kabel i utredningsprogrammet vil reflektere dette. Vi viser til at Energidepartementet gjennom klagebehandling av NVEs vedtak også har understreket at retningslinjene for kabel ligger fast. NVE viser også til at Strømnettutvalget heller ikke foreslo noen vesentlige endringer i de nasjonale retningslinjene for bruk av kabel i Norges offentlige utredninger 2022:6 «Nett i tide». Senest 30. november 2023² behandlet Stortinget et representantforslag fra Venstre om å alltid utrede jord- og sjøkabel som alternativ til luftledning ved utbygging av kraftledninger i transmisjonsnettet, som ikke ble vedtatt.

NVE kan ikke se at det er delstrekninger på forbindelsen mellom Sauda og Gismarvik hvor merkostnaden av kabling kan forsvares med at det gir særlige miljøgevinster eller gir en bedre totalløsning alle hensyn tatt i betraktning. NVE vil derfor ikke be Statnett om å utrede sjøkabel utover vårt krav om at Statnett skal gjøre en generell vurdering av kabel som alternativ til luftledning, herunder forskjeller i tekniske egenskaper og kostnader. Vi ber også her om at nyttevirkninger ved kabel skal vurderes opp mot ulempene. Stortingets retningslinjer for bruk av kabel som alternativ til luftledning, nedfelt i Stortingsmelding nr. 14 (2011–2012), skal være førende for vurderingene.

6.16.2 Traséalternativ

Alternativ 5 og alternativ 6

I forkant av innsending av meldingen, vurderte Statnett flere traseer, som de valgte å ikke melde. Blant disse var det to alternativer kalt alternativ 5 og alternativ 6, som begge går sør for Vindafjorden. Flere høringsparter har sendt inn innspill om at de ønsker disse alternativene utredet. De peker på at disse alternativene vil være bedre av hensyn til flere temaer, herunder næringsvirksomhet, miljøpåvirkning, vedlikehold og økonomi.

² <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=94702>

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statnett har redegjort for hvorfor de ikke ønsker å melde alternativene både i meldingen, og i sine kommentarer til høringsinnspillene. Deres vurdering er at det ikke er noen åpenbare fordeler sammenlignet med meldte alternativer. De har også konkludert med at alternativene vil føre til plassutfordringer ved innføring inn til Sauda transformatorstasjon. Alternativene vil også innebære flere fjordkryssinger. Fjordkryssingen over Vindafjorden vil være spesielt krevende som følge av lav høyde på land. Det vil derfor enten bli et fjordspenn med lavseilingshøyde, noe som vil begrense skipsfart. Alternativt må fjordspennet bygges med høye master, som vil gi store landskapsvirkninger og være teknisk krevende. Alternativ 6 vil også gå gjennom Vikaneset naturreservat.

NVE er enig med Statnetts vurderinger om å ikke melde alternativene, og vi vil derfor ikke be Statnett utrede alternativ 5 og/eller 6 videre.

Gjenbruk av dagens trasé

Flere høringsparter ønsker at kraftledningene bør gå i samme trasé som dagens ledninger, og at denne har færre negative virkninger enn Statnetts nye meldte alternativer. Enkelte høringsparter skriver mener Statnetts argumentasjon med at det er vanskelig og plassutfordringer, kun gjelder på deler av strekningen. Noen høringsparter mener at det først og fremst handler om økonomi, og at det er teknisk gjennomførbart.

Statnett skriver i meldingen at de har vurdert muligheten for å gjenbruke dagens 300 kV trasé på strekningen Sauda–Gismarvik, noe som ville krevd at eksisterende ledninger rives før nye 420 kV ledninger kan bygges i samme korridor. Dette alternativet ble forkastet fordi en slik løsning ville medføre langvarige utkoblinger av viktige forbindelser under anleggsperioden, noe som Statnett vurderer som uakseptabelt for kraftsystemet.

NVE har spurt Statnett om de har gjort vurderinger av om det finnes delstrekninger hvor det kan være aktuelt å rive før bygging, fordi de negative konsekvensene for kraftsystemet av utkobling i byggefase, vil kunne veies opp mot virkninger for miljø og samfunn.

Statnett skriver i e-post til NVE av 13. januar 2026, at selv ved relativt korte strekninger med gjenbruk, vil det medføre flere uker eller måneder med utkobling av begge eksisterende ledninger. Dette vil være svært krevende for forsyningssikkerheten til Haugalandet. Selv om man venter på dette til den nye 420 kV ledningen mellom Blåfalli og Gismarvik er satt i drift, vil utkobling av Sauda–Gismarvik skape store utfordringer.

Videre i meldingen skriver de at til tross for at gjenbruk av traséen i teorien kunne redusert enkelte landskapsvirkninger, ville det uansett være behov for nytt areal. Nye 420 kV ledninger krever større sikkerhetsavstand og et bredere byggeforbudsbelte enn dagens 300 kV anlegg, noe som innebærer rundt 15 meter ekstra arealbeslag langs hele strekningen.

I tillegg har området rundt eksisterende trasé blitt mer bebygd siden 1960-tallet, og boliger og andre bygg ligger flere steder nær dagens byggeforbudsbelte. Et alternativ med gjenbruk av traséen ville derfor krevd innløsning av bygg, eller omlegging av deler av nye ledninger til andre traseer for å unngå dette – som igjen ville økt behovet for nytt areal. Statnett legger derfor størst vekt på at gjenbruk av traséen ikke er systemmessig forsvarlig, og vurderer eventuelle landskapsmessige fordeler som sekundære. Samlet sett konkluderer Statnett med at gjenbruk av traséen ikke er et anbefalt alternativ.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE støtter Statnetts vurdering av at gjenbruk av dagens 300 kV-trasé ikke er et hensiktsmessig alternativ fordi det vil kreve langvarige utkoblinger, og dermed skape utfordringer for forsyningssikkerheten i området. Samlet sett vurderer NVE at Statnetts begrunnelse for å ikke gå videre med gjenbruk av hele dagens trasé er godt begrunnet, og NVE vil derfor ikke kreve at Statnett utreder dette ytterligere.

Alternativ trasé ved Åbødalen og ved Amdal

Både Sauda kommune og Dagfinn Birkeland har sendt inn et forslag til en alternativ trasé over Åbødalen og ved Amdal i Sauda kommune. Forslaget hans er vist med stiplet strek på Kart 22.

Birkeland skriver at kryssingen over Åbødalen vil medføre at tre hus kommer i konflikt med kraftledningen, men han påpeker at husene er gamle og kan innløses. Han skriver at det også kan bli konflikt ved Amdalsgardene, og foreslår at ledningen svinger nord i Fløgstadåsen opp til Flatskår, og deretter går på nordsiden av Amdal og Tveittunet, men på sørsiden av gården Ivarsrød.

Statnett skriver i sine kommentarer at en konsekvens av dette alternativet vil være at det må innløses mellom fire og ti boliger i Åbødalen. NVE vil på grunnlag av dette ikke be Statnett utrede traséforslaget videre, men viser til at vi har bedt Statnett om å utrede andre justeringer i dette området.

Kart 22: Forslag til alternativ trasé over Åbødalen. Kilde: Sauda kommunes høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-107 og Dagfinn Birkelands høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-132.

Justering av kraftledning på Lindanger og fjordspenn over Skjoldafjorden

Magne Valen med flere andre gårdeiere på Lindanger, har sendt inn et forslag om at 420 kV Sauda-Gismarvik følger konsesjonsgitt trasé for kraftledningen mellom Blåfalli og Gismarvik transformatorstasjoner, over Skjoldafjorden nord for Skjoldastraumen. De mener at forslaget deres vil redusere virkninger på jord- og skogsbruksområder og naturmangfold, og ha færre visuelle virkninger. Forslaget er vist med svart strek på Kart 23. Statnett kommenterer at den foreslåtte traseen medfører innløsning av flere hus og hytter, samt krevende kryssinger av andre ledninger. NVE viser til at forslaget både er teknisk vanskelig og vil utløse behov for innløsning av hus. På bakgrunn av dette vil vi ikke be Statnett om å utrede dette alternativet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Kart 23: Forslag til å parallellføre 420 kV Sauda–Gismarvik og 420 kV Blåfalli–Gismarvik over Skjoldafjorden. Høringspartens forslag er vist med svart strek og konsesjonsgitt kraftledning mellom Blåfalli og Gismarvik er vist med lilla strek. Kilde: Magne Valen med flere sitt høringsinnspill, NVE-ref. 202412920-85.

6.16.3 Utredningstema

§ 9-undersøkelser etter kulturminneloven før innsending av søknad

Vestland fylkeskommune skriver i sin høringsuttalelse at ettersom dette er en kraftsak, så mener de at undersøkingsplikta etter § 9 i kulturminneloven med arkeologisk registrering bør gjennomføres som en del av konsekvensutredningene. De begrunner dette med at man på den måten vil ha mest mulig informasjon for å kunne vurdere de ulike traséalternativene opp mot hverandre, før et konsesjonsvedtak skal fattes.

For kulturminneundersøkelser etter kulturminneloven § 9, vurderer NVE at det er en etablert praksis at dette gjennomføres etter at konsesjon er gitt. Det er etter vår oppfatning unødvendig ressursbruk å kreve gjennomføring av § 9-undersøkelser før konsesjon er gitt, fordi det i utredningsfasen foreligger mange alternative traseer. Det er kostbart og lite formålstjenlig å foreta utgravinger og prøvestikk før en vet hvilke punkter som faktisk blir direkte berørt.

I en konsesjon vil det settes vilkår om utarbeidelse av detaljplan, og det er vanlig praksis i kraftledningssaker at slike detaljplaner ikke godkjennes av NVE før det er gjennomført kulturminneundersøkelser etter kulturminnelovens § 9. Mastepunkt fastsettes ikke i et konsesjonsvedtak, og det er stort rom for å unngå direkte konflikt med kulturminner. Kulturminneinteressene vil dermed bli ivaretatt selv om det ikke er gjennomført detaljerte registreringer før konsesjonsvedtak er fattet. NVE mener at kunnskap om potensialet for funn av hittil ukjente automatisk fredede kulturminner, i tillegg til dokumentasjon om kjente eksisterende kulturminner og kulturmiljøer, vil danne et godt nok beslutningsgrunnlag for å fatte et konsesjonsvedtak. NVE mener dette er i tråd med føringer i forskrift om konsekvensutredninger

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

etter sektorlover, som sier at konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i foreliggende kunnskap og nødvendig oppdatering av denne, jf. § 7.

Kompensasjon og eiendomsskatt av tiltakene

Sauda kommune mener totalbelastningen av 420 kV Sauda–Gismarvik blir for stor uten at de kompenseres for dette økonomisk. NVE anser kommunale kompensasjonsordninger å være et politisk anliggende som er utenfor rammene av hva som inngår i konsesjonsbehandlingen av elektriske anlegg og nødvendige hjelpeanlegg etter energiloven.

Etne kommune stiller spørsmål om hva de vil få i inntekt av eiendomsskatt som følge av tiltakene. NVE mener hva kommunene vil få i skatteinntekter ikke er relevant å vurdere i konsesjonsbehandlingen og vil derfor ikke stille krav om dette. NVE ber Etne kommune ta kontakt med Statnett for å avklare størrelsen på kommunale skatteinntekter som følge av tiltakene.

Enkelte privatpersoner mener også at lokalsamfunnet må få økonomisk kompensasjon for tiltakene i form av øremerkede midler til infrastruktur- og næringsfond. NVE bemerker at kostnadene av utbygging av kraftnettet finansieres av brukerne av kraftnettet gjennom nettleie. NVE bemerker også at vi kun kan gi konsesjon til permanente hjelpeanlegg etter energiloven, men at dette forutsetter at hjelpeanleggene er nødvendig for å bygge og drive de elektriske anleggene. Etter energiloven vil midler til infrastruktur- og næringsfond ikke være å anse som nødvendig for å bygge og drive de elektriske anleggene, og vi kan derfor ikke gi tillatelse til dette. Det vil derfor ikke stilles krav om utredning av dette.

Krav til leverandør

Sauda kommune ber NVE i utredningsprogrammet sikre at Statnett legger til rette for at mest mulig av investeringene blir igjen lokalt ved bruk av lokalt næringsliv, innkjøp av varer og tjenester og etterbruk av anlegg som brakkerigger. Tysvær SV ber også om at det stilles krav om bruk av lokal arbeidskraft og verdiskaping i bygge- og driftsfasen. NVE mener forhold knyttet til hvilke selskap som skal gjennomføre arbeidene ikke er relevant i vurderingen av om tiltaket bør få konsesjon, og vil derfor ikke stille krav om dette i utredningsprogrammet.

Nærings- og samfunnsinteresser

Sauda kommune er bekymret for at tiltakene Statnett planlegger i Sauda vil føre til at kraften som produseres lokalt vil fraktes ut av kommunen og at det ikke vil være tilstrekkelig mengder igjen til eksisterende og nye lokale industrietableringer. De opplyser i den forbindelse at det er flere prosjekter i kommunen som vil kreve tilgang på store mengder kraft. Sauda kommune ber derfor om at det tilrettelegges for nok kraft slik at den videre utviklingen av kommunen skjer i tråd med intensjonene i Regionalplan for grønn industri. NVE viser til at vi stiller krav om at Statnett må utrede behovet for tiltaket og gi en nærmere begrunnelse for den tekniske utformingen av det omsøkte anlegget som blant annet valg av kapasitet. NVE legger til grunn at Statnett dimensjonerer anlegget i tråd med den fremtidige utviklingen de forventer. NVE påpeker videre at Statnett har tilknytningsplikt som pålegger dem å tilknytte alle nye kunder for uttak av kraft og produksjon, og om nødvendig investere i nettanlegg. NVE legger til grunn at aktører i Sauda kommune som har behov for tilknytning til strømmettet kontakter aktuelt nettselskap om dette og at det blir gjennomført en egen tilknytningsprosess. NVE vil behandle en slik konsesjonssøknad når det eventuelt kommer på bordet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

7 Oppsummering og videre behandling

7.1 Oppsummering

På bakgrunn av melding med forslag til utredningsprogram fra Statnett, innkomne merknader og egne vurderinger, har NVE fastsatt et utredningsprogram for den planlagte byggingen av 420 kV kraftledning Sauda–Gismarvik, se eget brev NVE-ref. 202412920-159.

Når det gjelder de ulike fagtemaene som skal utredes, har NVE tatt utgangspunkt Statnett foreslåtte utredningsprogram, tidligere fastsatte utredningsprogram for denne type tiltak og de innspillene som NVE har mottatt gjennom høringen av meldingen. I tillegg til de traseene Statnett har foreslått, krever NVE at de vurderer enkelte traséjusteringer og alternative traseer, etter innspill i høringsprosessen.

NVE har også inkludert flere av kravene som er mottatt gjennom den offentlige høringen av meldingen med noen unntak. Hvilke krav vi har valgt å utelate og bakgrunnen for dette er beskrevet i kapittel 6.16 i dette dokumentet.

NVE bemerker at det fastsatte utredningsprogrammet er en prosessledende beslutning, ikke et enkeltvedtak, og det kan derfor ikke påklages.

Informasjonen som legges frem i en søknad etter energiloven med tilhørende utredninger basert på dette utredningsprogrammet vil utgjøre beslutningsgrunnlaget for NVEs konsesjonsvedtak sammen med høringsinnspill vi mottar gjennom den offentlige høringen. NVE mener dette vil gi et godt grunnlag for å vurdere om det er behov for anleggene, vurdere virkningene av anleggene og hvilke vilkår som bør settes i en konsesjon.

7.2 Videre saksbehandling

Søknaden og konsekvensutredningene som Statnett skal utarbeide i tråd med kravene i utredningsprogrammene vil bli sendt på offentlig høring. Skulle det eventuelt bli behov for ytterligere opplysninger og/eller utredninger i behandlingen av søknaden med konsekvensutredning, vil det være mulig å kreve tilleggsutredninger. Når myndighetene mener saken er tilstrekkelig belyst, vil vi vurdere om tiltaket bør gis konsesjon og på hvilke vilkår.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Vedlegg A – Høringsparter

Meldingen med forslag til utredningsprogram ble sendt på høring 17. februar 2025. Fristen for å komme med merknader ble satt til 4. april 2025. Sauda, Etne, Vindafjord og Tysvær kommuner ble bedt om å legge meldingen ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av meldingen ble kunngjort etter gjeldende regler 20. februar 2025 og 6. mars 2025 i Grannar, Haugesunds Avis, Ryfylke, Stavanger Aftenblad og Tysvær bygdeblad.

Følgende (i alfabetisk rekkefølge) instanser fikk meldingen på høring:

Birdlife Norge	Jakob Hatteland Kjemi AS	Statens vegvesen
Den Norske Turistforening	Natur og Ungdom	Statsforvalteren i Rogaland
Etne kommune	Natur og Ungdom Vestland	Statsforvalteren i Vestland
Fortidsminneforeningen	Norges Naturvernforbund	Tysvær kommune
Forum for Natur og Friluftsliv (FNF)	Rogaland Fylkeskommune	Vestland fylkeskommune
	Sauda kommune	Vindafjord kommune

I tillegg orienterte Statnett berørte grunneiere og tekniske etater om meldingen og om fristen for å komme med uttalelser.

Høringsuttalelsene og søkers kommentarer er tilgjengelige via offentlig postjournal (eInnsyn) <https://www.einnsyn.no>.

Følgende (i alfabetisk rekkefølge) har sendt inn høringsinnspill i saken:

A & B Andreassen Maskin AS
AF Gruppen
Anne Birgitte Rokstad Nordgård, Anders Hettervik Nordgård
Anny Kvithyll
Arne Marthin Svendsen
Astrid Trå Sørheim
Bente Kristin Grimaas
Bergitte Fosen Bjerga
Bettina Adele Sørensen
Bjørn Harald Thomassen
Bjørn Magne Hundseid
Bjørn Steinar Helgevold
Bjørnar Grindheim
Bodil Imsland
Christian Skartland Eikeland
Christoffer Rene Tønne Bogstrand
Dag Ståle Ørke
Dagfinn Birkeland

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Egil Magne Leifsen

Einar Heskja

Elfinn Birkeland

Elin Magdalena Korvanen Mæland

Elisbeth Nesheim, Steinar Nesheim, Eirik Nesheim, Asbjørn Nesheim, Bjarne Nordtveit, Terje Olav Bakke,
Vebjørn Sørbotn

Equinor ASA

Erik Havrevoll

Erik Lima Fatland

Espen Aaserød

Etne kommune

Forum for natur og friluftsliv Rogaland

Geir Torkel Roalkvam

Gerd Rødne

Grethe Tesdal

Grønare Sauda

Guri Gjerde

Guri Lisabeth Ravatn

Harald Eikanger

Haugaland Hang - og paragliderklubb

Haugaland Næringspark AS

Haugaland Vekst IKS

Helga Maurangsnes

Hilde Fosen

Hilde Skogland Klogh

Hydro Energi AS

Håvard Lunde, Sonja Lunde, Egil Espeland, Gaute Ø. Hansen, Steinar Espeland og Gita Espeland

Inge Sverre Hallingstad

Inger Olaus Sandvik

Jakob Hatteland Kjemi AS

Jarle Morgan Baustad

Jarle Nes

Jens Kristian Vevatn

John Erling Nordbø

John Kristian Vatnem

Jon Knut Ringen

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Jon Magne Svendsbø

Jon Sandvik

Karl Johan Grunnaleiten

Katarina Barane Hundseid

Kjell Sigmund Bakke

Knut Arve Lian

Kristian Silde

Kristin Hafstad Stokka

Kårhusfeltet Velforening

Lars Einar Tønnesen

Lene Johannessen

Lilly Sandvik Vevatne

Linda Terese Skaar

Lise Mari Sandvik

Liv Haukås

Liv Jorun Svendsbø

Magne Valen

Marit Mellingen Nilsen

Martin Børve

Martin Vegard Langø

Monica Hundseid

Morten Gjerde

Mårten Humletveit Håheim

Nils Martin Bakka

Nordre Bjørndalen Beitelag AS

Norsk ornitologisk forening

Oddbjørn Øverland

Oddvar Gjerde

Offshore Norge AS

Olaug Julie Gjerde

Olav Nes

Olav Rabbe

Olav Stangeland

Ole Håkon Hovland

Ole Martin Owe

Per Tore staknes

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Ragnvald Stople
Rasmus Stølsmark
Rogaland fylkeskommune
Rolf Gangdal
Sauda kommune
Sauda SV
Sigbjørn Matre
Sigbjørn Willy Mortveit
Sigrid Johanne Lomeland
Statens Vegvesen
Statkraft AS
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvalteren i Rogaland
Stein Magnar Askeland-Gjerde
Steinar Ågotnes
Svein-Tore Vik
Synnøve Solberg Matre
Teis Stokka
Toke Nordheim
Tone Yri
Tor Dagfinn Helgevold
Tore Skogen
Torgeir Øverland
Torstein Halsos Stuhau
Torunn Gjerde, Oddvar Gjerde
Tove Iren Skaar
Trygve Bjerga
Tysvær INP (Industri- og næringspartiet)
Tysvær kommune
Tysvær SV
Vats grendalag
Vestland fylkeskommune
Vindafjord kommune
Vindafjord SV
Øystein Fosen
Øyvind Gjerde

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat